

Raadsstuk

Onderwerp: Definitief besluit vrije koopzondagen

Reg.nummer: STZ/EC 2011 / 278807

1. Inleiding

Op 5 april 2011 heeft het college het principebesluit genomen vrije koopzondagen mogelijk te maken voor de gehele stad (2011 /54437). Daarbij kunnen ondernemers / winkeliersverenigingen zelf hun winkelopenstelling op zon- en feestdagen bepalen tussen 12.00 uur en 20.00 uur. Voor het nemen van het principebesluit is een representatief onderzoek gehouden onder burgers/consumenten en ondernemers. Daarnaast zijn bij het onderzoek diverse belangenorganisaties betrokken. Het besluit van 5 april 2011 is vrij gegeven voor inspraak. Op verzoek van de raadscommissie Ontwikkeling is tijdens de behandeling van het principebesluit (d.d.28 april 2011) de inspraakperiode verlengd naar tien weken. De inspraakperiode liep van 14 april 2011 tot 25 juni 2011. De resultaten van de inspraak zijn verwerkt in deze nota en zijn betrokken bij de volgens de nieuwe Winkeltijdenwet vereiste belangenafweging en toepassing van het toeristische artikel van deze wet. Ook is er gekeken naar de landelijke discussie rondom dit onderwerp. Op basis van deze inspraak en de Winkeltijdenwet volgt hier een definitief besluit.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Vrije koopzondagen mogelijk te maken voor de gehele stad waarbij ondernemers/winkeliersverenigingen zelf hun winkelopenstelling op zon- en feestdagen bepalen tussen 12.00 uur en 20.00 uur.
2. Voor warme bakkers en bloemenhandelaren geldt toestemming voor openstelling vanaf 08.00 uur.
3. Akkoord te gaan met het laten vervallen van de nota's: Beleidsregels winkelopenstelling op zon- en feestdagen (STZ/EC 2009/36536) en Zondagavondwinkelbeleid (STZ/EC 2009/36535).

3. Beoogd resultaat

Meer koopzondagen ten behoeve van de consument en vrije koopzondagen voor ondernemers en winkeliersverenigingen (afschaffen maximum aantal in het centrum en het afschaffen van het maximum per overig stadsdeel: meer gelijkwaardigheid), openingstijden tussen 12.00 uur en 20.00 uur. Minder regels en meer service.

4. Argumenten

Evenwicht bij inspraakreacties, bezwaren grotendeels te ondervangen

Op basis van onderzoek bij burgers/consumenten, ondernemers en belangenorganisaties is het hier boven genoemde principebesluit genomen voor vrije koopzondagen. Op dit besluit zijn 21 schriftelijke inspraakreacties gekomen. Daarnaast is een globale uitkomst van een door de Centrum Management Groep

(CMG) georganiseerde inspraakavond voor ondernemers uit de binnenstad meegenomen als inspraakreactie. Bij de schriftelijke inspraakreacties is het aantal voor- en tegenstanders van vrije koopzondagen ongeveer in evenwicht: ondernemers zijn voor (meer) vrije koopzondagen en bewoners/omwonenden zijn tegen. Er zijn hierbij geen schriftelijke inspraakreacties van ondernemers die tegen zijn en van burgers/consumenten die voor zijn. Van de belangenorganisaties heeft alleen de winkeliersvereniging van winkelhart Schalkwijk een schriftelijke inspraakreactie ingediend. De voorstanders bij de ondernemers wijzen met name op de behoefte bij de consument, de extra werkgelegenheid en de noodzaak van vrije keuze en eerlijke concurrentie. De tegenstanders van vrije koopzondagen wijzen met name op de verstoring van de zondagrast en overlast. In onderstaande tabel (onder punt 9) zijn alle reacties met een advies weergegeven, zo ook opmerkingen/vragen vanuit de bijeenkomst van de raadscommissie Ontwikkeling op 28 april 2011. In het advies staan antwoorden op de gestelde vragen en opmerkingen. De antwoorden geven met name aan dat bezwaren tegen vrije koopzondagen grotendeels te ondervangen zijn.

Vrije koopzondagen op basis van toeristisch artikel Winkeltijdenwet mogelijk voor het gehele grondgebied van de gemeente

De gemeente Haarlem voldoet aan artikel 3 lid 3 onder a van de per 1 januari 2011 geldende Winkeltijdenwet. Daarmee is de gemeenteraad bevoegd vrijstelling te verlenen of een ontheffingsbevoegdheid toe te kennen in verband met de substantiële toeristische aantrekkingskracht van Haarlem (2011/54437) voor het gehele grondgebied van de gemeente.¹

Haarlem is een toeristische gemeente

Haarlem heeft jaarlijks circa 3,5 miljoen toeristische bezoeken, is in Nederland 12^e stad voor Nederlands toerisme en 8^e stad voor buitenlands toerisme (bron onderzoek NBTC). Het toerisme richt zich vooral op het historische centrum, maar ook daarbuiten zijn belangrijke toeristische attracties zoals de Hout, waar alleen al jaarlijks met bevrijdingspop (150.000 bezoekers) veel bezoekers van buiten Haarlem komen, het Spaarne en de Molenplas (vaar- en fietstoerisme Noord en Schalkwijk), het museum Pest en Dolhuijs en de grote bezienswaardigheid Spaarndam. Verder is er de toeristische Holland route langs industrieel erfgoed in de metropool Amsterdam, ook door de Waarderpolder. Daarnaast hebben toeristen de mogelijkheid om buiten het centrum in hotels te overnachten. Haarlem

---

¹ Nader juridisch onderzoek (wet, jurisprudentie, toeristisch regime bij andere gemeenten) wijst uit dat dit kan. De Civiele rechter heeft in een kort geding (d.d. 01042010) bepaald dat de Verordening Winkeltijden Amsterdam 2010 niet buiten werking kan worden gesteld: “De Winkeltijdenwet verplicht de gemeenteraad bij het verlenen van ontheffing van de zondagsluiting van winkels niet tot het aanwijzen van slechts dat deelgebied van de gemeente dat een toeristische aantrekkingskracht heeft”. De gemeente Amsterdam heeft daarbij aangevoerd dat hun Verordening voldoet aan de verzwaarde motiveringseisen van de nieuwe Winkeltijdenwet die per 1 januari 2011 in werking zou treden. In antwoord op kamervragen over het raadsbesluit om in Zoetermeer 52 koopzondagen toe te staan bevestigt de minister van onder meer Economische Zaken in een brief (d.d. 16/08/11) de rechterlijke uitspraak: “Indien er sprake is van autonoom en substantieel toerisme in een deel van de gemeente, is de gemeente vrij om winkelopening op zondag in de gehele gemeente toe te staan.”¹

onderscheidt zich van andere gemeenten die geen substantieel toerisme kennen maar bijvoorbeeld wel toeristische waarde en ambitie.²

Werkgelegenheid en economische bedrijvigheid nemen toe

Onderzoek, zoals dat van het Centraal Planbureau (CPB) ('Economische gevolgen beoogde aanpassing winkeltijdenwet', 2009), geeft aan dat verruiming van de zondagsopenstelling naar verwachting een positief effect zal hebben op de werkgelegenheid. De Haarlemse ondernemers geven in hun inspraakreactie aan dat de werkgelegenheid en de bedrijvigheid toenemen indien zij zelf, per ondernemer en winkeliersvereniging, het aantal koopzondagen kunnen bepalen. Er zijn geen inspraakreacties van ondernemers die dit tegenspreken. Ondernemers die ervaring hebben met vrije koopzondagen door bijvoorbeeld een winkel in Amsterdam of met een ontheffing in Haarlem, bevestigen omzetsijging. Vakbond CNV vindt dat het belang van de werknemers zwaar moet wegen. Ondernemers geven aan dat werknemers niet verplicht zijn te werken en dat ondernemers onder meer graag werken op zondag vanwege de 200% betaling.

Zondagsrust blijft grotendeels gehandhaafd

Uit het eerder gehouden onderzoek kwam naar voren dat Haarlemse winkeliers hun winkels op gemiddeld 17 zon- en feestdagen willen openen (gemiddelde voor- en tegenstanders). Supermarkten en grootwinkelbedrijven willen permanent of veel vaker open dan 17 zon- en feestdagen. Door beperking van de openingstijden van 12.00 uur tot 20.00 uur blijft echter ook op koopzondagen voor tegenstanders van vrije koopzondagen verstoring van de zondagrust grotendeels beperkt tot de middagen. Bij tegenstanders van vrije koopzondagen (44 % van de burgers/consumenten is tegen vrije koopzondagen) noemen de burgers/consumenten de behoefte aan zondagrust het vaakst. Bij de meerderheid van winkeliers die tegen vrije koopzondagen zijn (61% van de winkeliers is tegen vrije koopzondagen) staat behoefte aan zondagrust op de vierde plek van meest genoemde redenen. Bij de inspraakreacties geven voorstanders van vrije koopzondagen aan dat rekening wordt gehouden met de behoefte aan zondagrust terwijl tegenstanders juist aangeven dat de zondagrust verstoord wordt. De zondagrust wordt verder zoveel mogelijk gewaarborgd door opgenomen regels in de Verordening winkeltijden.

Geen (ernstige) gevolgen voor leefbaarheid, veiligheid en openbare orde

In Amsterdam (bron: Verordening winkeltijden Amsterdam 2010) verwacht men wat betreft de openbare orde geen nadelige gevolgen van de verruiming van de openingstijden van de winkels. De ervaringen met de huidige openstelling in de gebieden waar het toeristisch regime reeds geldt, geeft daar geen aanleiding voor. De leefbaarheid in de wijken wordt juist vergroot. De ervaringen met de huidige zondagopenstelling in Haarlem geven ook geen beeld van verstoring van de openbare orde. Wel is de leefbaarheid rond enkele supermarkten voor een aantal omwonenden onder druk komen te staan. Een aantal inspraakreacties geeft dit duidelijk aan. Ontoelaatbare overlast is in rechterlijke procedures echter niet

---

² Deze gemeenten kunnen volgens de recente jurisprudentie (CBB uitspraak 02032011 gemeente Westland) niet meer dan 12 koopzondagen aanwijzen. In de gemeente Zaanstad zijn per 1 september 2011 vrije koopzondagen ingevoerd. Op 1 september 2011 heeft de voorzieningenrechter van het College van Beroep voor het bedrijfsleven bepaald dat het besluit van de gemeente Rheden voor een algehele zondagopenstelling van kracht kan blijven.

aangetoond. Overlast van buiten geparkeerde fietsen in het centrum blijft beperkt doordat de openstelling van de fietsenstallingen vaak gelijk valt met de evenementen en City Haarlem aangeeft de extra koopzondagen te koppelen aan de evenementen.

Beperking gevolgen via Verordening en handhaving

Lijsten met handtekeningen van omwonenden bij de supermarkt Spoorwegstraat geven een indicatie dat het aantal voorstanders bij omwonenden van een supermarkt zeker zo groot is als het aantal tegenstanders. De Verordening winkeltijden houdt rekening met de leefbaarheid door regels voor onder meer schoonhouden en beperken van geluidsoverlast. De politie geeft aan niet te kunnen handhaven op de exacte naleving van de tijden, maar benadrukt wel bij klachten achteraf zaken te kunnen doen in samenwerking met de gemeente (recentelijk voorbeeld is een dwangsom voor een supermarkt waarbij gebleken is dat dit werkt).

5. Kanttekeningen

Zondagrust toch meer onder druk

Bevoorrading van supermarkten is deels nodig later op de zondagochtend (vanaf 10.00 uur). Dit geeft bij enkele supermarkten meer druk op de zondagrust.

6. Uitvoering

- Daags na de datum van het genomen besluit wordt het besluit gecommuniceerd aan een ieder via de stadkrant en per directe mail/post aan de belangenorganisaties
- Aan belanghebbenden bewoners/consumenten, ondernemers en belangenorganisaties zal de gemeente via de genoemde kanalen de mogelijkheden en de termijn van het indienen van bezwaren en beroepsmogelijkheden bekend maken.
- Het beleid van vrije koopzondagen zal per ingang van 1 maart 2012 van kracht worden.
- Per 1 maart 2012 treedt de Verordening Winkeltijden Haarlem 2012 in werking, vast te stellen door de raad via een aparte nota.
- Het beleid wordt in 2013 geëvalueerd.

7. Bijlagen

- B&W-nota Winkels open op zon- en feestdagen? (besluit van 5 april 2011)
- Inspraakreacties

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. Vrije koopzondagen mogelijk te maken voor de gehele stad waarbij ondernemers/winkeliersverenigingen zelf hun winkelopstelling op zon- en feestdagen bepalen tussen 12.00 uur en 20.00 uur.
2. Voor warme bakkers en bloemenhandelaren geldt toestemming voor openstelling vanaf 08.00 uur.
3. Akkoord te gaan met het laten vervallen van de nota's: Beleidsregels winkelopstelling op zon- en feestdagen (STZ/EC 2009/36536) en Zondagavondwinkelbeleid (STZ/EC 2009/36535).

Gedaan in de vergadering van ... .. (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter

9 Opmerkingen raadscommissie Ontwikkeling en Inspraakreacties

Naam, datum reactie	Samenvatting reactie/bezwaar	Advies
Raadscommissie Ontwikkeling (28/04/2011)	<p><u>CDA</u>: Deregulering is geen doel op zich, bezorgt vaak ook last. Het is een denkfout om het toeristisch argument voor de hele gemeente te gebruiken. Ondernemers die niet open willen en omwonenden met last van openstelling hebben enige bescherming nodig. Er zijn ondernemers die lak hebben aan de omgeving.</p> <p><u>Trots</u>: Een ondernemer kan zelf de openingstijden en inrichting van het sociale leven bepalen.</p> <p><u>Groen Links</u>: Kleine winkeliers hebben grote weerstand tegen vrije koopzondagen. Kracht van Haarlem in de diversiteit, vaak door kleine winkels.</p> <p><u>SP</u>: Kleine ondernemers zijn in meerderheid tegen. Gemist worden de rol van de werknemer en het standpunt van de vakbond. De discussie speelt al dat werkgevers van zondagstoeslag af willen. Er is omzetsdaling voor kleine winkeliers, deze gaan niet zo makkelijk 7 dagen in de week open.</p> <p><u>PvdA</u>: Eindtijd van 18.00 uur is te overwegen. Aandacht is nodig voor tijden van laden en lossen. Hoe wordt toezicht leefbaarheid, veiligheid en openbare orde geregeld? Nadenken gewenst over mogelijkheden van betaald parkeren.</p> <p><u>VVD</u>: Ondernemers gaan heel bewust met hun omgeving om en willen geen overlast geven. Belangrijk is dat er toezicht</p>	<p>Deregulering past binnen de vereiste belangenafweging van de winkeltijdenwet. Draagt daarmee bij aan eigen vrije keuze ondernemer en consument en aan beperking van last. Er is jurisprudentie die het gebruik van het toeristisch argument voor de gehele gemeente ondersteunt. De Winkeltijdenverordening geeft regels/richtlijnen voor beperking van overlast en toezicht.</p> <p>Vrije koopzondagen tasten de diversiteit niet aan en vergroten de concurrentiepositie van Haarlem in de regio.</p> <p>Werknemers willen graag op zondag werken. MKB en ondernemers geven dit aan.</p> <p>In Haarlem zijn er geen geluiden van het ter discussie staan van de zondagtoeslag.</p> <p>Cao's (zoals van V&D, Levensmiddelenbedrijf, Grootwinkelbedrijf Textiel, Mode, IKEA, Schoenen detailhandel) geven voor werken op zon- en feestdagen aan dat er geen verplichting is tot werken en dat er een toeslag geldt van 100%. Winkeliers die tegen zijn (60,8% is tegen) geven als belangrijkste reden dat langere openstelling niet leidt tot meer omzet. Winkels met één werkzame persoon geven vooral aan dat langere openstelling niet prettig en te duur is en dat er niet genoeg personeel beschikbaar is (onderzoek OenS). Bij vrije koopzondagen kunnen winkeliers er ook voor kiezen op zondag niet open te gaan of op een andere dag de winkel (deels) te</p>

	<p>wordt gehouden. Iedereen kan een eigen keuze maken.</p> <p><u>D66</u>: Mensen moeten zelf kunnen bepalen en daarin een vrije keuze hebben. Zaterdagen zijn vaak druk en de winkels zijn overvol, zondagen kunnen een toevoeging zijn aan bestaande klantenkring. Er is overlast bij supermarkten, maar brede openstelling voorkomt dat iedereen in korte openingstijden boodschappen moet doen. Meer werkgelegenheid. In Amsterdam zijn veel kleine winkels in de binnenstad open.</p> <p><u>Actiepartij</u>: Jonge mensen leven en werken op hun eigen manier. Iedereen moet zijn eigen keuze bepalen.</p> <p><u>Haarlem Plus</u>: Vreemd dat er een notitie ligt voor verruiming terwijl landelijke politiek hier tegen is.</p> <p><u>OPH</u>: Kleine winkeliers zijn vaak gezinnen met kleine kinderen die vrij willen zijn wanneer de kinderen vrij zijn. Wanneer zij niet open gaan loopt de concurrent met de omzet weg.</p>	<p>sluiten.</p> <p>Bij beperking van koopzondagen worden alle winkeliers beperkt in hun ondernemerschap. Er zijn (ondanks oproepen) geen schriftelijke inspraakreacties van (kleine) ondernemers die tegen zijn. Op de inspraakavond (zie 10) gaven een paar ondernemers aan tegen te zijn.</p> <p>Eigen keuze en verschillende belangen bij ondernemer en consument geven aan dat met een eindtijd van 20.00 uur de meeste mensen gebaat zijn. De eindtijd is bij de ontheffingen openstelling op zondag al terug gebracht van 21.00 uur tot 20.00 uur. Bevoorrading van niet houdbare producten is nodig voor openingstijd.</p> <p>Politie geeft aan dat voor elke koopzondag minimaal 4 extra politiemensen in 1 dienst extra gepland worden, boven op de reguliere planning.</p> <p>Een voorstel is in voorbereiding om over te gaan tot het invoeren van betaald parkeren op zondagen. Men kan zondagochtend met het gezin doorbrengen of bijvoorbeeld de woensdagmiddag.</p> <p>Andere opmerkingen ondersteunen het voorgestane beleid van vrije koopzondagen.</p>
<p>1. CNV, (11/04/2011)</p>	<p>De CNV wijst op het christelijk belang van zondagrust, het belang van sociale activiteiten, de ondermijning van de positie en zeggenschap van medewerkers (te weinig aandacht aan de positie van de werknemers in het onderzoek) en verzoekt om met werknemers en kleine winkeliers en belangenorganisaties in gesprek te gaan en het belang van werknemers zwaar te laten wegen.</p>	<p>Op zondagochtend mogen de winkels volgens het voorgestane beleid niet open. Daarmee is ook rekening gehouden met de beperkte groep kerkgangers onder winkeliers en burgers. Uit de evaluatie van de Winkeltijdenwet door het ministerie van EZ in 2006 blijkt dat het overgrote deel van de werknemers geen principieel bezwaar heeft tegen werken op zondagen. Het MKB is voorstander van vrije koopzondagen. Individuele ondernemers geven aan dat er veel belangstelling is om op</p>

		zondag te werken. Er is geen verplichting tot werken op zondag en zondagse winkelenstelling. Zie verder hierboven regeling in cao's. Kleine ondernemers hebben ingesproken op een discussieavond (zie 10). Bij de raadsinfomarkt hebben werknemers en kleine winkeliers een gelegenheid om in te spreken.
2. Van Vessem, (13/04/2011)	Van Vessem wil open op zondag van 8.00 uur tot 13.00 uur voor de wandelende toerist. De klant wil vers brood op zondag	Voor warme bakkers en bloemenhandelaren geldt toestemming voor openstelling vanaf 08.00 uur.
3. Rob & Marja Dekker, (14/04/2011)	Er is overlast van indrinkend uitgaanspubliek bij AH Soendaplein (op speelreintjes en in de parkeergarage) tot ver over 22h30. Vroeger was alles na 18h00 en op zon- en feestdagen gewoon gesloten. Mening van omwonenden wordt gemist. Door 24h open gaan kleine winkels sluiten en ontstaat verschraling van het aanbod met alleen ketenwinkels. Met elke zondag winkels dicht behoud Haarlem de aantrekkelijkheid van winkelstad.	In de winkeltijdenwet is bepaald dat winkels door de week open mogen van 6h00 tot 22h00. Met openingstijden tot 20h00 op zon- en feestdagen wordt de overlast later op de avond beperkt. In de Verordening winkeltijden komen algemene regels/richtlijnen die ongewenste effecten van zondagopenstelling rond supermarkten e.a. winkels verder moeten beperken. Het onderzoek via digipanel omvat ook de omwonenden. Bij AH Soendaplein is bij de huidige ontheffing zondagopenstelling een inspanningsverplichting opgenomen om overlast voor een bepaald gebied samen met de bewoners op te lossen. Verder is onder de kanttekeningen (in nota met het principebesluit van 5 april 2011) aangegeven dat omwonenden bezwaren hebben ingediend tegen zondagopenstelling van supermarkten aan de Spoorwegstraat, de Eksterlaan en de Belgiëlaan. Ook is vermeld dat minstens zoveel omwonenden voor vrije koopzondagen zijn.. Uit het onderzoek van OenS

		blijkt niet dat kleine winkels moeten sluiten als gevolg van meer koopzondagen.
4. Dirx drogist, (15/04/2011)	Werknemers werken vrijwillig op zondag, daardoor staat de geloofsovertuiging van werknemers niet in de weg. Open om 12.00 uur en uiterlijk 20.00 uur dicht levert een bijdrage aan de zondagrust. Men voldoet aan de wensen van de consument. Het bevordert de werkgelegenheid en versterkt de concurrentiepositie binnen de metropool.	Reactie ondersteunt het voorgestane beleid van vrije koopzondagen.
5. AH regio Haarlem-Zaanstad (27/04/2011)	Hedendaagse klant heeft behoefte om zelf te bepalen wanneer men boodschappen doet. Werken op zondag is vrijwillig en is bij jongeren gewild ivm de dubbele betaling. Het levert extra (bij) banen op. Het versterkt de concurrentiepositie van Haarlem in de metropool (omliggende gemeenten kennen al volledige zondagopenstelling) en heeft een gunstig effect op de totale week. Openstelling heeft een gunstig effect op de leefbaarheid in de wijk tov de huidige situatie. De consument zal boodschappen doe in z'n eigen wijk (minder toestroom op de enkele supermarkt die nu open is, waardoor overlast wordt beperkt).	Reactie ondersteunt het voorgestane beleid van vrije koopzondagen.
6. Vereniging Spoorwegkwartier 28/04/2011	Toerisme is gericht op het centrum en vrije koopzondagen voor de gehele stad is oneigenlijk. Lotingsysteem voor supermarkten lost de ongelijkheid op tussen centrum en overig Haarlem. Het principebesluit is niet te rijmen met de feiten, alleen bij supermarkten is er een absolute meerderheid voor vrije koopzondagen. Haarlem is een aantrekkelijke woonstad en woongenot is een goed, sterk punt (aldus coalitieakkoord). Dit wordt echter aangetast door zondagopenstelling van supermarkten. Het staat ook haaks	Andere steden laten zien dat ook buiten het toeristische centrum vrije koopzondagen mogelijk zijn. Met het lotingsysteem kunnen maar 9 supermarkten beperkt open op zondagen terwijl circa 30 supermarkten open willen. Door openstelling van alle winkels kan de consument zijn boodschappen doen in de eigen wijk.

	op de voorgenomen ontwikkeling van de Spoorwegstraat in de richting van (hoogwaardig) wonen.	
7. Marqt 04/05/2011	Marqt is positief tav van vrije koopzondagen. Klanten van Marqt hebben hier behoefte aan. Marqt verkoopt duurzaam geproduceerde producten met een hoog versgehalte. Is uniek, bij supermarkten die op zondag open zijn is minder dan 2% duurzaam geproduceerd eten. Moeten nu veel producten weggoeien omdat ze op zondag niet open kunnen. Is in strijd met duurzame bedrijfsvoering en voorkomen van verspilling. In Amsterdam zijn ze wel open op zondag en werken de medewerkers vrijwillig en tegen betaling van 200%. Het is niet te verklaren waarom de ene winkel wel open mag op zondag en de andere niet. Is in strijd met duurzaamheidgedachte van de gemeente omdat veel klanten uit de wijk van Marqt trekken naar de geopende winkels. Dit geeft veel overlast en extra verkeer.	Reactie ondersteunt het voorgestane beleid van vrije koopzondagen.
8. IKEA 16/05/2011	Goede zaak dat bestuurder oog heeft voor lokale ondernemers- belangen. IKEA geeft aan dat een ruimere openstelling voldoet aan de wensen van de consument. De klant van IKEA wil ook op zondag winkelen. Dit kwam uit door IKEA gehouden enquêtes. Regionale aantrekkingskracht van IKEA zorgt er ook voor bijdrage aan het bezoek van de stad als toeristische attractie. Verruiming van de winkeltijden betekent een toename van de werkgelegenheid en groei economie. Medewerkers werken op vrijwillige basis. Het is een goed besluit om de openingstijden van 12 tot 20 uur te beperken. IKEA neemt de maatschappelijke verantwoordelijkheid om overlast tot een minimum te beperken via een gedetailleerd plan van aanpak	Reactie ondersteunt het voorgestane beleid van vrije koopzondagen

	voor schoonmaak (eigen schoonmaakorganisatie), overlast van verkeer en na sluitingstijd.	
9. AH-Bouwens 12/04/2011 (ontvangen door gemeente 13/05/2011)	AH Bouwens is een groot voorstander van de zondagopenstelling. Heeft ondervonden dat de consument graag op zondag de boodschappen doet. Voor AH-Eksterlaan was de zondag- openstelling succesvol. Er is geen sprake meer van een traditionele werkweek (steeds meer 24 uurs economie). Het lotingsysteem voor zondagopenstelling lost oneerlijke concurrentie niet op omdat niet alle winkels open mogen. Het is vreemd dat winkels tov Velsen en Zandvoort in de toeristisch veel aantrekkelijker gemeente Haarlem niet op alle zondagen open mogen. Een extra verkoopdag betekent betere doorstroming van de goederen, wat derving van producten vermindert. Is goed voor de werkgelegenheid. Degenen die tegen de zondagopenstelling zijn, denken aan hun persoonlijk belang en niet uit het oogpunt van de klant.	Reactie ondersteunt het voorgestane beleid van vrije koopzondagen.
10. Ondernemers discussieavond CMG 18/05/2011	Aanwezig waren 60 tot 70 ondernemers en raadsleden. Opmerkingen waren o.a. : Samen open gaan is belangrijk; je kan extra omzet halen op zondag, een enkeling geeft aan dat het juist geld kost; Zijlstraat is dicht (80% is tegen, later 50% tegen); filiaalbedrijven zijn vooral voor; je moet kijken naar de kansen, steeds meer mensen gaan op zondag winkelen; één ondernemer gaat nooit open op koopzondagen uit principe (tijd voor familie sport e.d., er valt genoeg te verdienen in de rest van de week); eenduidigheid van openingstijden is belangrijk (iedereen dezelfde tijd open en dicht); keuzevrijheid is nodig, geen betutteling, bij VenD is het op zaterdag tussen 17.00 uur en 18.00 uur het drukst (winkeliers, straatverenigingen, winkeliers-verenigingen	De koopman wint het nipt van de dominee (HD 19/05/2011). De aanwezige ondernemers uit de binnenstad zijn in krappe meerderheid voor vrije koopzondagen. Het is belangrijk dat alle belangen genoemd in de wet zo zorgvuldig mogelijk worden afgewogen. Een beperking van de openingstijden op zon- en feestdagen van 12.00 uur tot 20.00 uur houdt met zoveel mogelijk belangen rekening. Binnen deze tijden is er keuzevrijheid hoe lang en hoe vaak men open gaat. Belangrijk voor straatverenigingen en winkeliersverenigingen maar ook voor afzonderlijke winkelbedrijven is dat men zelf goed communiceert welke zondagen men open gaat en op welke tijden. Dit is goed mogelijk via dag- en weekbladen,

	bepalen zelf de tijden); er is afvloeiing van kopers naar omliggende gemeenten; van de aanwezigen zijn er maar heel weinig (misschien 3) die nog nooit op zondag hebben gewinkeld; belangrijk is een mix van grote en kleine winkels die open zijn, deze kunnen van elkaar profiteren; men kan er ook voor kiezen om andere dagen, bv maandag, minder open te zijn.	websites en via City Marketing Haarlem.
11. Winkelhart Schalkwijk 16/05/2011 (ontvangen 19/05/2011)	Verheugd met voornemen tot verruiming. Vooral goed voor werkgelegenheid van supermarkten en grootwinkelbedrijven. Consument doet boodschappen in z'n eigen wijk. Door die spreiding verbetert de leefbaarheid in de wijken. Omdat er meer supermarkten open zijn, is er spreiding van verkeer, parkeerdruk, afval (glas, papier) en zwerfvuil. Versterking concurrentiepositie tov regio. Van belang is dat voor alle stadsdelen hetzelfde aantal koopzondagen geldt. Er is twijfel aan de haalbaarheid voor Winkelhart Schalkwijk om alle zondagen open te zijn. Voorstel: voor alle winkels/stadsdelen 19 koopzondagen opnemen. Alle werknemers werken vrijwillig op zondag.	Reactie ondersteunt grotendeels het voorgestane beleid. Wijkt af door voorstel van 19 koopzondagen. Dit voorstel doet geen recht aan individuele behoefte consument, supermarkten winkeliers en winkeliersverenigingen (City Haarlem wil 24 koopzondagen, supermarkten willen elke zondag open). Vrije en gelijke concurrentie ontstaat door iedereen dezelfde mogelijkheid te geven voor winkelopenstelling op zon- en feestdagen. Er is geen verplichting tot zondagopenstelling.
12. P.R. Schuurmans 21/05/2011	Ondervindt steeds meer hinder door openstelling op zondag van AH Soendaplein. Kan niet meer rustig in de tuin zitten, parkeerdruk en verkeer in de omliggende straten neemt enorm toe. Hangjeugd maakt van het speelpleintje een enorme troep en zorgt voor geluidsoverlast. Last van rommel in de tuin en kreeg bijna fles op het hoofd. Bedrijfsleider doet niets. Is tegen koopzondagen.	Als er meer supermarkten opengaan zal de druk bij AH Soendaplein verminderen. Regels/richtlijnen in de verordening en optreden nav klachten richting bedrijfsleider/hangjeugd moeten bijdragen aan overlastbeperking.
13. Carla de Roode 21/05/2011	Er is meer drukte op straat en straatvuil door zondagopening AH Soendaplein. Verder gebruiken veel klanten de achteringang en zetten hun auto dan in de Lombokstraat e.a.	Zie ook 12. Regels/richtlijnen in de verordening betreffen ook de schoonmaak.

	<p>straten. Buurtbewoners kunnen hun eigen auto niet meer kwijt. Er is daarmee s' avonds veel storend geloop in de buurt op zon- en feestdagen. Het hek bij de achteringang dient dicht te zijn na 19.00 uur, dit wordt vergeten door AH. Blijkbaar rechtvaardigen de economische belangen de extra inzet door de politie, mag er ook een schoonmaakploeg bij? Hoort een supermarkt die 24 uur open wil zijn wel thuis in een woonbuurt?</p> <p>Het assortiment wordt niet uitgebreid of verbeterd. Mensen die kwaliteit van leven zoeken willen dat kleine winkeltjes met ambachtelijke producten open blijven. Krijgen die nog wel een eerlijke kans met die invloedrijke ketens die door de gemeente in alles gelijk worden gegeven?</p>	<p>Er is bij consumenten een meerderheid voor vrije koopzondagen. De gemeente geeft alle winkeliers van grote en kleine winkels een gelijke kans om zelf te bepalen of men zondags open gaat.</p> <p>Uit het gehouden onderzoek is niet gebleken dat kleine winkels in hun voortbestaan bedreigd worden door grote winkels die op zondag open gaan. De kwaliteit van leven hangt ook samen met de mogelijkheid om boodschappen te kunnen doen op zondag.</p>
<p>14. Marja Geenevasen 21/05/2011</p>	<p>In 37 jaar wonen naast AH Soendaplein zijn de openingstijden opgeschoven naar 22.00 uur, 6 dagen in de week. Toename druk en onrust (tot ver over 22.30 uur) door indrinkers, vuil, lawaai (extra rondje parkeergarage). Nu is AH ook op zondag open, daarmee is de laatste rustige dag en avond verdwenen. College lijkt zich meer druk te maken om de omzet van de supers dan om de woonkwaliteit.</p> <p>Er ontstaat verschraling (alleen nog ketenwinkels) doordat de kleine specialist verdwijnt. Drie buurtwinkels zijn gestopt.</p>	<p>Zie ook 12 en 13.</p> <p>Er is een algemene trend van schaalvergroting die los staat van verruiming van winkeltijden. Verder is er een trend van veranderend koopgedrag door de consument.</p>
<p>15. van Vessem/ Jos Huijbregts mail via VVH 27/05/2011</p>	<p>Van Vessem is positief tav vrije koopzondagen. Voor bakkers is de gewenste opening vanaf 8.00 uur. Is gezelliger en goed voor gastvrijheid van Haarlem als bakkers zondagochtend open zijn (voorbeeld voor andere steden, doel is landelijke opening van bakkerijen op zondagmorgen).</p> <p>Van Vessem is voorstander van openingstijden voor speciaalzaken van 8.00 uur tot 20.00 uur, er is dan geen</p>	<p>Zie 2.</p>

	oneerlijke concurrentie van retail/supermarkten.	
16. Anita Rensenbrink 28/05/2011	<p>Is tegen het voornemen om de winkels op alle zondagen te openen. Zij woont midden in het centrum en heeft behoefte aan 1 dag rust. Als de winkels open gaan op zondag brengt dit overlast van parkeren, hangjongeren en geluid. De meeste jongeren hebben voorgestemd, maar die komen niet naar de binnenstad om geld uit te geven, maar te hangen en herrie te schoppen.</p> <p>Winkelpersoneel moet genieten van de zondag met familie e.d.</p> <p>Veel mensen weten niet eens meer wat het is een stille dag in de week.</p>	<p>City Haarlem wil niet elke zondag open (26 maximaal). Met winkelenstelling vanaf 12.00 uur is er sprake van rust in de ochtend. De meeste winkels gaan ook om 17.00 uur dicht. Er is geen verplichting voor winkelpersoneel om op zondag te werken.</p>
17. Vos AH 01/06/2011	<p>AH Vos is zeer verheugd met openstelling op zondag tussen 12.00 uur en 20.00 uur. We lopen achter bij omgeving, past niet bij de hoofdstad van NH en beste winkelstad. Er is een run op het mogen werken van personeel op zondag (niemand verplicht en betaling van 200%). Zondagrust blijft gewaarborgd. Veel mensen sporten op zaterdag (is dus eigenlijk rustdag geworden) en doen boodschappen op zondag.</p> <p>Grote vertegenwoordigende organisaties zijn voor vrije koopzondagen, dit onderstreept de behoefte bij de klant en de winkeliers.</p> <p>Er is minder tot geen overlast in wijken als alles open gaat. Nu leveren mensen niet in hun eigen wijk glas en papier in maar bij de 9 open supermarkten. De bakken zijn daar niet op berekend. Nu is parkeren op zondag gratis. Zou betaald parkeren moeten worden, van de opbrengst kan extra schoonmaak betaald worden. Nu is er sprake van oneerlijke</p>	<p>Reactie ondersteunt het voorgestane beleid voor vrije koopzondagen.</p>

	<p>concurrentie. De rechter heeft in Amsterdam verworpen dat sommige stadsdelen wel open waren en anderen niet. Eigen keuze winkelier/burger is er nu niet. Kleine winkeliers profiteren van openstelling grote ketens, in de praktijk blijkt dat zij geen omzetsderving hebben als zij niet open gaan. Geen enkele rechter heeft ontoelaatbare overlast bevestigd, ook toen AH Spoorwegstraat één van de weinigen met zondagontheffing was. Het overgrote deel van de buurt wil dat AH Spoorwegstraat open is op zondag (bleek uit getekende petitie). In overleg met buurtbewoners en gemeente heeft AH Spoorwegstraat alle beperkende maatregelen tegen mogelijke overlast genomen. Orde en veiligheid zullen toenemen door meer sociale controle als winkels open zijn. Het is goed voor toerisme, musea en horeca en werkgelegenheid.</p>	
<p>18. Wijkraad Vijfhoek/Raaks/ Doelen 14062011</p>	<p>De wijkraad erkent dat winkelopenstelling op alle zondagen bijdraagt aan het aantrekkelijk maken van de stad. Voor buurtbewoners is het gratis parkeren en bijbehorende parkeergedrag echter een groot probleem, met name bij koopzondagen (parkeerdruk tot 140% en daardoor niet in eigen buurt kunnen parkeren). Gratis parkeren voor bezoekers in de woonstraten van de binnenstad is bij permanente koopzondagen niet langer acceptabel. Voorwaarde voor het instemmen met vrij geven van koopzondagen is dat gratis parkeren in de woonstraten niet langer wordt toegestaan. De wijkraad wil hetzelfde regime als geldt voor doordeweekse dagen. De wijkraad stelt voor de tarieven van parkeergarages op de zondagen aantrekkelijk</p>	<p>Een voorstel is in voorbereiding om over te gaan tot het invoeren van betaald parkeren op zondagen</p>

	te maken voor bezoekers aan de binnenstad (bv nachttarief 2, 50 euro voor de gehele zondag te laten gelden)	
19. Mw. A.A. van Assema 21062011	Maakt bezwaar tegen de nota 'Winkels open op zon- en feestdagen'. Heeft als bewoner van de binnenstad al herrie en ongemak van evenementen en 1 dag in de week rust is een verademing. Winkels op alle zon- en feestdagen open betekent naast een hoop herrie en afval ook geen of dure parkeerplaats voor visite (krijgt als binnenstadsbewoner al geen bezoekersvignet).	Meeste winkels in de binnenstad willen niet alle zondagen open (City Haarlem: 26 zondagen maximaal). Zondagochtend blijven de winkels dicht. Er zijn regels/richtlijnen in de Verordening Winkeltijden voor het beperken van negatieve gevolgen. Zie verder 18.
20. mw. E.M.H.N. Enzweiler 24062011	Er wordt alleen gekeken naar het belang van economie en ondernemers en niet naar het belang van omwonenden en kleine zelfstandigen bij permanente zondagopenstelling. Dit is onacceptabel. Er is geen rust meer bij AH Spoorwegstraat. Omwonenden moeten al accepteren dat deze zes dagen van 14 uur open is en nu ook alle zondagen. Veel kleine zelfstandigen kunnen zich financieel niet veroorloven op zondag open te gaan. Als kleine zelfstandigen niet open kunnen/willen krijg je concurrentievervalsing tov het grootwinkelbedrijf dat wel open kan zijn. Sociale cohesie binnen een gezin valt weg, omdat zoon-of dochterlief in de supermarkt werkt op zondag. Dan is er geen tijd voor elkaar of voor sport en spel. Andere dag plannen kan niet want dan heeft iedereen weer andere bezigheden. Het snijdt geen hout om heel Haarlem als toeristisch gebied te bestempelen, alleen maar om een rechtvaardigingsgrond te zoeken voor een permanente zondagopening.	De gemeente Haarlem weegt alle belangen conform de vereiste van de wet zorgvuldig af. Dus ook het belang van omwonenden en kleine zelfstandigen. Volgens de wet mogen winkels open van maandag tot en met zaterdag van 6.00 uur tot 22.00 uur. De gemeente wil zondagopening toestaan vanaf 12.00 uur tot 20.00 uur. Daarmee wordt voor de zondagochtend en een belangrijk deel van de avond de zondagrust niet beïnvloed door mensen die winkelen/boodschappen doen. Kleine zelfstandigen kunnen juist profiteren door samen met het grootwinkelbedrijf op zondagen open te zijn. Zie ook bij 13. Sociale cohesie in een gezin kent vele aspecten. Zaterdag is vaak een dag dat men tijd voor elkaar heeft en voor sport en spel. De gemeenteraad is bevoegd vrijstelling te verlenen of een ontheffingsbevoegdheid toe te kennen in verband met de substantiële toeristische aantrekkingskracht van Haarlem voor het gehele grondgebied van de gemeente. Zie verder de aangehaald jurisprudentie.
21. Vereniging	Vrijgeven van koopzondagen is een wens van B&W en van	Een beperkte meerderheid van de burgers/consumenten wil

<p>Spoorwegkwartier 23062011</p>	<p>de supermarkten, alle andere belanghebbenden zitten er niet op te wachten. Toeristen komen niet voor de supermarkten en de toeristenbepaling is feitelijk alleen voor het centrum van Haarlem. Het kwetsbare gebied Spoorwegstraat – Delftstraat e.o. is er in hoge mate bij gebaat om wbt koopzondagen niet over één kam te worden geschoren met het (toeristisch) centrum van Haarlem. B&W wil de koopzondag niet meer regelen, supermarkten zullen er garen bij spinnen, andere ondernemers geven aan dat het hun vrije zondag kost maar niet meer oplevert (bevestigd door CPB). De feitelijke verstoring is van 10.00 uur tot 21.00 uur, is geen beperkte verstoring. Er staat “verruiming kan bijdragen aan minder overlast” dit betekent dus dat er sprake is van blijvende overlast. Behoeft van de supermarktondernemer wordt aan de consument opgedrongen. Dit betekent niet dat alle supermarkten op alle zondagen open zouden moeten zijn. Er zijn meer dan voldoende mogelijkheden door de week. Structurele oplossingen zijn nog steeds niet gevonden voor leefbaarheids- en veiligheidsaspecten. Volgens het CPB is het effect op korte en langere termijn nauwelijks aanwezig voor het economisch belang. Voor welk probleem is het geringe aantal parttime banen een oplossing? In feite willen alleen B&W, de supermarkten en enkele grootwinkelbedrijven vrije koopzondagen, heeft niks met toerisme te maken en er is aanwijsbaar te weinig draagvlak. Is volstrekt onvoldoende basis voor het principebesluit. Banen zijn ook in de wijde, goed bereikbare omtrek, te vinden. Een uitermate sterk punt van Haarlem is juist de</p>	<p>vrije koopzondagen. Vertegenwoordigende organisaties zijn vooral voor. Toeristen komen in de 1^e plaats voor de bezienswaardigheden en de sfeer. Winkelopenstelling is daaraan ondersteunend. Het gemeentebestuur kan volgens genoemde jurisprudentie de toerismebepaling voor het gehele grondgebied van de gemeente van toepassing verklaren. Bij vrije koopzondagen gaan veel meer supermarkten open en komen er minder mensen uit andere buurten op zondagen naar de Spoorwegstraat omdat ze dichterbij in een supermarkt terecht kunnen. Ondernemers zijn niet verplicht op zondag open te gaan, zij kunnen zelf besluiten over zondagmiddagopenstelling. Een aantal omwonenden zal ook buiten de openingstijden verstoring van de zondagrust ervaren door noodzakelijke bevoorrading van versproducten en door na sluitingstijd vertrekkende klanten. Met algemene regels/richtlijnen in de verordening wordt deze verstoring zoveel mogelijk beperkt. Consumenten bepalen zelf of op zondag boodschappen doen beter uitkomt, geeft extra keuze om bijvoorbeeld zaterdag (met het gezin) anders te besteden. Het coalitieakkoord zet in op meer banen en meer arbeidsparticipatie. Bij supermarkten en grootwinkelbedrijven ontstaat een veelvoud van banengroei (met name jongeren en vrouwen). Extra (parttime banen) op zondag zijn zeer welkom. Ook omdat men dan meer kan verdienen (100% toeslag). Vergroting van de pendel naar banen en supermarkten buiten Haarlem is niet gewenst vanwege effecten op milieu en files en verlies concurrentiekracht. In het grootste deel van Haarlem is er geen invloed van de winkelopenstelling op de zondagrust.</p>
--------------------------------------	--	---

	<p>kleinschaligheid en het onderscheid tussen het levendige centrum en de veel rustigere rest van Haarlem. De Vereniging wil dat het bestuur van Haarlem daar zuinig op is en dat zij juist die eigenheid durft te versterken. Ook als dat betekent dat supermarkten in een woonwijk maar beperkt open zijn op zon- en feestdagen.</p>	<p>Bij met name supermarkten is er wel een invloed op de zondagrust. Een aantal omwonenden van supermarkten acht dit ongewenst, minimaal zoveel omwonenden hebben hier geen last van.</p>
<p>22. L.M. van der Sman namens meerdere omwonenden Dekamarkt Mr Cornelisstraat 05052011</p>	<p>Slechts een krappe meerderheid is voor. Zondagsrust gaat wel degelijk verloren van 12 tot 8uur s'avonds. Men had al bezwaar ingediend nav waarvan al ingelote Dekamarkt een ontheffing is onthouden voor zondagopenstelling. Zondag is het laatste rustpunt na een week van ratelende winkelkarretjes, vrachtwagens die laden en lossen, dichtslaande portieren, rondzwerfende vuil, overlast hangjongeren. Pogingen tot verplaatsing van de Dekamarkt zijn mislukt (wel toen wens uit Detailhandelsnota). Dekamarkt heeft geen enkele eigen parkeerplaats. Capaciteit afvalcontainers schiet ernstig tekort. Lossende vrachtwagens staan dwars op de weg, gevaar voor fietsers en voetgangers. Aantal foutief geparkeerde auto's, zou toenemen bij ontheffing zondagopenstelling. Er lopen geen toeristen rond in het Kleverpark.</p>	<p>Zondagopenstelling wordt verspreid over veel meer dan nu 9 supermarkten. Meer mensen gaan dan in de eigen buurt naar de supermarkt. Dit geeft minder parkeerdruk in de mr. Cornelisstraat. Regels/richtlijnen in Verordening moeten overlast beperken. Het toeristisch artikel Winkeltijdenwet kan door de raad voor het gehele grondgebied van toepassing verklaard worden.</p>

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille	J. Nieuwenburg
Auteur	E. Evertse
Telefoon	5113469
E-mail:	e.evertse@haarlem.nl
SZ/EC Reg.nr.	2011 / 54437
Bijlage :	A,B
B & W-vergadering van	5 april 2011

Onderwerp **Winkels open op zon- en feestdagen?**

DOEL: Besluiten

Het besluit ten aanzien van “Winkels open op zon- en feestdagen?” is een bevoegdheid van het College

---

B&W

- 1 Het college neemt het principebesluit vrije koopzondagen mogelijk te maken voor de gehele stad waarbij ondernemers/winkeliersverenigingen zelf hun winkelopenstelling op zon- en feestdagen bepalen tussen 12.00 uur en 20.00 uur.
- 2 Het college besluit de nota “Winkels open op zon- en feestdagen?” vrij te geven voor inspraak, waarna een definitief besluit genomen wordt.
- 3 Het besluit heeft geen financiële consequenties.
- 4 Belanghebbenden ontvangen na besluitvorming informatie over het besluit en de mogelijkheden om te reageren; de media ontvangen een persbericht.
- 5 Het besluit wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie Ontwikkeling.

Collegebesluit

Onderwerp: Winkels open op zon- en feestdagen?
Reg. Nummer: 2011/54437

1. Inleiding

Op 6 juli 2010 heeft het college van B&W besloten het debat over koopzondagen met bewoners / belanghebbenden en de raad weer te openen. Aanleiding voor dit besluit zijn onder meer veranderde en nieuwe politieke verhoudingen. Een nieuwe winkeltijdenwet eist vanaf 1 januari 2011 van gemeenten een zorgvuldige beleids onderbouwing bij het toestaan van meer dan 12 koopzondagen (zie bijlage voor nieuwe wetsbepalingen). De ruimere winkelopstelling in metropool- gemeenten, wensen van consumenten en ondernemers en jurisprudentie ten aanzien van ruimere toeristische openstelling versterken de noodzaak het beleid opnieuw te bepalen. Het onderwerp koopzondagen leeft in Haarlem, is veel in het nieuws en gaat veel belangen aan. Voor de bespreking in de raad is de mogelijkheid van een permanente winkelopstelling op zon- en feestdagen in Haarlem onderzocht. Een representatief onderzoek (zie onderzoeksrapportage) is uitgevoerd door de afdeling Onderzoek en Statistiek (OenS) onder ondernemers en burgers/consumenten. Dit onderzoek geeft onder meer inzicht in het aantal voor- en tegenstanders van vrije koopzondagen. Daarbij is niet gebruik gemaakt van de resultaten van een enquête via een button op de website, omdat misbruik daarbij niet kon worden uitgesloten. Door de afdeling Economie en Cultuur zijn verder bij het onderzoek betrokken de Raad van Kerken, de verenigingen van de drie grote stadsdeelwinkelcentra en diverse belangenverenigingen zoals het Midden- en Klein Bedrijf (MKB). Het onderzoek geeft aan dat voor- en tegenstanders elkaar min of meer in evenwicht houden. Een zorgvuldige afweging is nodig. Het onderzoek van OenS geeft aan: Winkeliers zijn in ruime meerderheid tegen en burgers (consumenten) zijn in beperkte meerderheid voor. Vertegenwoordigende organisaties zijn vooral voor.

2. Besluitpunten college

- 1 Het college neemt het principebesluit vrije koopzondagen mogelijk te maken voor de gehele stad waarbij ondernemers/winkeliersverenigingen zelf hun winkelopstelling op zon- en feestdagen bepalen tussen 12.00 uur en 20.00 uur.
- 2 Het college besluit de nota "Winkels open op zon- en feestdagen?" vrij te geven voor inspraak, waarna een definitief besluit genomen wordt.
- 3 Het besluit heeft geen financiële consequenties.
- 4 Belanghebbenden ontvangen na besluitvorming informatie over het besluit en de mogelijkheden om te reageren; de media ontvangen een persbericht.
- 5 Het besluit wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie Ontwikkeling.

3. Beoogd resultaat

Meer koopzondagen ten behoeve van de consument en vrije koopzondagen (afschaffen maximum aantal van 19 koopzondagen in het centrum en het afschaffen van het maximum aantal van 12 koopzondagen per overig stadsdeel) voor ondernemers en winkeliersverenigingen, maar dan wel tussen 12.00 uur en 20.00

uur. Handhaving van de winkeltijden op zon- en feestdagen voor het tijdstip van 12.00 uur en na 20.00 uur. Minder regels en meer service.

4. Argumenten

4.1 Verdeeldheid maar vertegenwoordigende organisaties vooral voor

Het onderzoek van OenS geeft aan: “Winkeliers zijn in ruime meerderheid tegen en burgers(consumenten) zijn in beperkte meerderheid voor. Hoe jonger, hoe meer voor. Voor zijn is vooral een kwestie van de huidige levensstijl omarmen. Redenen tegen: zondagrast, het is niet prettig voor het personeel en het biedt niet meer omzet. Voorstanders willen beduidend meer dagen open dan de huidige 19 in het centrum.” Twee grote winkelcentra, MKB, Horeca, supermarkten, City Marketing Haarlem, VNG, Consumentenbond, Detailhandel Nederland en de werkgeversvereniging VNO-NCW zijn duidelijk voor. De Raad van Kerken is niet pertinent tegen en 1 groot winkelcentrum is verdeeld. Belangrijk zijn verder de economische effecten, deregulering en verzachtende effecten bij vrije koopzondagen.

4.2 Voorstel is conform nieuwe winkeltijdenwet

Om meer dan 12 koopzondagen te kunnen aanwijzen dient het op de gemeente gerichte toerisme een autonoom en substantieel karakter te hebben. Dit is voor Haarlem het geval. Verder dient de gemeenteraad bij een besluit om meer dan 12 koopzondagen aan te wijzen een aantal in de wet genoemde belangen te betrekken. Dit is in Haarlem gedaan op basis van het gehouden onderzoek. Het betreft de belangen werkgelegenheid en economische bedrijvigheid (waaronder het belang van winkeliers met weinig of geen personeel en van winkelpersoneel), de zondagrast, de leefbaarheid, de veiligheid en de openbare orde.

4.3 Toename werkgelegenheid

Volgens het HBD (Hoofdbedrijfschap Detailhandel) is de zondagwerker in de detailhandel voor 38% jonger dan 22 jaar en is 66% vrouw, 72% heeft een parttime of flexibele functie. Het overgrote deel van de werknemers heeft geen principieel bezwaar tegen werken op zondagen (Uit: Evaluatie Winkeltijdenwet Min.EZ 2006). In Haarlem verwacht IKEA uitbreiding van 50 banen bij permanente zon- en feestdagenopenstelling. Bij de supermarkten gaat het om een veelvoud van banengroei. Het onderzoek van het Centraal Planbureau (CPB) (‘Economische gevolgen beoogde aanpassing winkeltijdenwet’, 2009) geeft aan dat verruiming van de zondagsopenstelling naar verwachting een positief effect zal hebben op de werkgelegenheid.

4.4 Past in Haarlems beleid: minder regels meer service

In het kader van de gewenste reductie van regelgeving is in 2010 door de raad de kadernota 2010-2014 ‘Minder regels, meer service’ en het daarbij horende actieprogramma 2011 vastgesteld. Het mogelijk maken van vrije koopzondagen draagt bij aan door de raad vastgesteld beleid. Het coalitieakkoord zet in op vitaal en ondernemend: werk voor iedereen (met name ook voor jongeren), een aantrekkelijke binnenstad en meer bezoekers. Verder is uitgangspunt het terugdringen van de bureaucratie (economische structuurversterking is gebaat bij minder regels) en verbeteren van de bereikbaarheid van bedrijven. Het jaarlijks aanwijzen van koopzondagen, het voorbereiden en uitvoeren van verloting van

onthefingen en de daarop gebaseerde bezwarenprocedures vervallen. Vrije koopzondagen passen bij het coalitieakkoord.

4.5 Haarlem is een toeristische gemeente

Haarlem heeft autonoom en substantieel toerisme: jaarlijkse ontvangst van circa 1,5 miljoen toeristen en 3 miljoen toeristische bezoeken door een aantrekkelijke (cultuur)toeristische infrastructuur en goede promotie. Haarlem is de meest sfeervolle stad van Nederland boven de grote rivieren. Het binnenlands toerisme neemt toe, Haarlem behoort tot de subtop van toeristische steden. Haarlem scoort ook hoog voor het buitenlands toerisme (landelijk 4^e plek, exclusief de vier grote steden). De cijfers zijn van NBTC/NIPO (Toeristisch bezoek aan steden 2009 en Onderzoek inkomend toerisme 2009). Haarlem was verder in 2009 de meest gastvrije stad van Nederland en behaalde in 2010 een tweede plek. Haarlem heeft verder 281.000 overnachtingen (in 2010) met toeristenbelasting. Belangrijk is ook het watertoerisme. Samenwerking in de metropool versterkt de toeristische status. (bron: Project Amsterdam Bezoeken Holland Zien).

4.6 Een beperkte meerderheid van de burgers/consumenten is voor

Uit het onderzoek door de afdeling Onderzoek en Statistiek blijkt dat 50,2% van de burgers/consumenten voor en 43,7% tegen de mogelijkheid van vrije koopzondagen is. De meerderheid van de burgers/consumenten die voor zijn geven als belangrijkste reden aan dat dit past bij de huidige levensstijl (27,3%) en voorziet in de behoefte aan boodschappen doen op zon- en feestdagen (27,0%). Met name de leeftijdsgroep van 18 tot 50 jaar is ruim voor (18-29: 68%, 30-39: 62%, 40-49: 54%). Hoe jonger hoe meer voorstander en hoe ouder hoe minder voorstander.

4.7 Beperkte verstoring zondagrust

Het verbod op zondagopenstelling voor 12.00 uur en na 20.00 uur beperkt de ervaren verstoring van de zondagrust door meer winkelopenstelling. In de praktijk zijn winkels in de grote winkelcentra op koopzondagen geopend tussen 12.00 uur en 17.00 uur. In Haarlem mogen negen supermarkten met een ontheffing open tussen 16.00 uur en 21.00 uur. Verruiming naar de middag en beperking tot 20.00 uur kan bijdragen aan minder overlast bij supermarkten in de avonduren. De winkeltijden op zon- en feestdagen van 12.00 uur tot 20.00 uur sluiten aan bij de behoefte van de consument. Verder valt te wijzen op de uitkomst van het onderzoek dat winkeliers aangeven gemiddeld beperkt open te gaan op zon- en feestdagen.

4.8 Bij vrije koopzondagen beperkte uitbreiding winkelopenstelling

Haarlemse winkeliers willen dat de winkels op gemiddeld 17 zon- en feestdagen open zijn (gemiddelde voor- en tegenstanders). Haarlemse burgers/consumenten in het digipanel prefereren dat de winkels op gemiddeld 26 zon- en feestdagen open zijn (bron: onderzoek OenS). Vanuit Amsterdam, waar alle winkels het hele jaar op zon- en feestdagen open mogen zijn wordt bevestigd dat in de praktijk met name supermarkten en bouwmarkten/meubelzaken elke zondag open zijn. De andere winkels hebben niet of beperkt hun winkelopenstelling uitgebreid. Dit effect is vergelijkbaar met de avondopenstelling (toegestaan is van 6.00 uur tot 22.00 uur op werkdagen) waarvan winkels in Haarlem maar zeer beperkt gebruik maken. Dit gebeurt bijna alleen en beperkt op de binnen de winkeliers- verenigingen afgesproken koopavonden (1 in de week en rond sint en kerst).

4.9 Twee van de drie grote winkelcentra willen verruiming koopzondagen

De winkeliersvereniging voor de binnenstad, City Haarlem, wil 26 koopzondagen voor het centrum in plaats van de huidige 19. City Haarlem wil niet elke zondag open. De verruiming is gekoppeld aan het aantal evenementen op en rond de Grote Markt. Dat maakt de stad veel aantrekkelijker en geeft meer kansen op omzetverhoging en vergroot de werkgelegenheid. De winkeliersvereniging Schalkwijk wil zelf kunnen bepalen hoeveel zon- en feestdagen men open wil (-en wil geen regulering van openstelling vanuit de overheid-). Het onderscheid van het toewijzen van het aantal koopzondagen per gebied geeft ook oneerlijke concurrentie. De winkeliersvereniging Cronjéstraat geeft aan dat de voorstanders met name bij de grote winkels zijn te vinden en dat de kleine winkels niet elke zondag open willen.

4.10 Vereniging voor Midden en Kleinbedrijf (MKB) voor vrije koopzondagen

MKB-Haarlem is een voorstander van flexibele openstelling. Ondernemers moeten zelf kunnen bepalen wanneer zij opengaan. Wanneer er op zondag wel veel potentiële klandizie is maar op maandag niet dan moet de ondernemer kunnen inspelen op de behoefte van de klant. Uit de winkeltijdenverordening 2010 van Amsterdam blijkt dat er onder andere in het stadsdeel Centrum geen dwang ligt bij kleine detaillisten om mee te doen met de wekelijkse zondagsopenstelling. Veel, voornamelijk kleine winkeliers, maken geen gebruik van de wekelijkse zondagsopenstelling. De gemeente Amsterdam ziet daarom geen reden om aan te nemen dat de zondagsopenstelling in het Centrum heeft geleid tot een (aantoonbare) verslechterde positie van het MKB.

4.11 Raad van Kerken: Ondanks enkele negatieve effecten is er ook bij uitbreiding te kiezen voor niet winkelen.

Mogelijkheden voor rust en bezinning, voor tijd doorbrengen met familie en vrienden, worden de mensen niet ontnomen door uitbreiding van de koopzondagen. Ook is het mogelijk met elkaar te ontspannen bij het funshoppen.

4.12 Horeca Haarlem is voor vrije koopzondagen

De markt vraagt om dergelijke ontwikkeling. De synergie van 'alles open' kan een positief effect hebben op retail en horeca (horeca draait vaak al 7 dagen).

Horeca Haarlem geeft verder aan dat in de concurrentie met Amsterdam (directe concurrent van Haarlem) wij nu de stad Haarlem moeten vermarkten en profileren als stad waar het ook allemaal kan.

De horeca kan alleen maar profiteren van het vrij laten van de koopzondagen.

4.13 City Marketing Haarlem ziet meer toeristen bij meer koopzondagen

City Marketing Haarlem profileert Haarlem als oorspronkelijke en creatieve cultuurstad waarbij de focus ligt op de samenhang tussen de verschillende sectoren. Van extra winkelenstelling profiteren cultuur (de musea), evenementen en horeca (restaurants en hotels) door combinatiebezoek. Funshoppen is de meest ondernomen activiteit van bezoekers aan een stad. Andersom draagt de culturele veelzijdigheid van Haarlem bij aan meer winkelbestedingen. Voorstanders van vrije koopzondagen onder burgers en winkeliers in Haarlem (Onderzoek OenS) noemen als derde belangrijke reden: '-Zo komen er meer toeristen en dagjesmensen naar Haarlem en dat is positief'.

4.14 Behoefte consument en ondernemer supermarkten op elkaar afgestemd

Uit het onderzoek van OenS bij ondernemers blijkt dat het overgrote deel (95 %) van de supermarkten vrije koopzondagen wil. De voorstanders onder burgers/consumenten geven als 2^e belangrijke reden voor vrije koopzondagen aan dat het voorziet in de behoefte om op zon- en feestdagen boodschappen te kunnen doen. Nu zijn er maximaal negen ontheffingen mogelijk voor circa 30 supermarkten. De vraag van supermarkt-ondernemers ligt echter hoger.

4.15 Versterking concurrentiepositie in de metropool

Het aantal koopzondagen in onze metropoolregio is toegenomen (bron: Verordeningen winkeltijden 2010 Amsterdam en Velsen). In Amsterdam (sinds 26 februari 2010) en Velsen (sinds 7 mei 2010) is het mogelijk elke zondag de winkel te openen. Ook in Velsen zijn het vooral supermarkten die daar gebruik van maken. Bloemendaal en Heemstede kennen geen mogelijkheid voor winkelopenstelling van alle winkels op elke zon- en feestdag en hebben daar geen plannen voor. Haarlem kan haar regionale concurrentiepositie versterken door niet achter te blijven bij Amsterdam en Velsen en ook Schiphol Plaza (daar zijn winkels al jaren elke zondag open). Meer koopzondagen in Haarlem zorgen voor meer bezoekers (de burgers/consumenten in het digipanel prefereren dat de winkels gemiddeld 26 zon- en feestdagen open zijn).

4.16 Toename bereikbaarheid

Voor het centrum zijn er vooral op de zaterdag bereikbaarheidsproblemen (Bron: nota Parkeren in Haarlem van KvK 2007). Dit zorgt voor minder winkelbestedingen dan mogelijk omdat bezoekers hierdoor het centrum gaan mijden. Er is daardoor meer kans op uitwijken naar andere steden. Met extra koopzondagen is er een alternatief en kan de drukte op zaterdag afnemen. Ook zijn er extra inkomsten voor de gemeente bij meer gebruik van de parkeergarages op zondagen. Verder worden supermarkten beter bereikbaar. In plaats van de 9 supermarkten, die nu vanaf 16.00 uur open mogen (tot 21.00 uur) kunnen bij de mogelijkheid van permanente zondagopenstelling alle Haarlemse supermarkten open. Supermarkten zijn dan ook in tijd (ook voor 16.00 uur) en qua aantal locaties beter bereikbaar.

4.17 Landelijk en regionaal brede steun voor vrije koopzondagen

Onder meer Detailhandel Nederland, MKB Nederland, werkgeversvereniging VNO-NCW, VNG, diverse gemeenten en de consumentenbond zijn voor vrije koopzondagen. In een brief (najaar 2010) aan de formateur van het huidige kabinet heeft het bestuur van de stadsregio Amsterdam het volgende aangegeven: “Het gebruik van het toeristisch regime leidt tot ongelijkheid en onduidelijkheid op regionale schaal. Ook de andere uitzonderingsmogelijkheid in de huidige winkeltijdenwet – het avondwinkelregime – creëert op lokale en regionale schaal oneerlijke concurrentie. Dit kan en mag nooit de bedoeling van wetgeving zijn. Vooral de bouwmarkten en supermarkten buiten het centrum hebben de deuren geopend op zondagen. De relevantie voor toerisme is daarmee ver te zoeken.”

4.18 Onderzoek en principebesluit ter beoordeling belanghebbenden

Partners in de stad, winkeliers, burgers/consumenten e.a. belanghebbenden willen informatie over de resultaten van het onderzoek “Winkels open op zon- en feestdagen?” en het voorgenomen besluit. Van belang is dat zij de mogelijkheid krijgen voor een inspraakreactie. Dit draagt bij aan de vereiste zorgvuldige belangenafweging uit de nieuwe winkeltijdenwet. De nota “Winkels open op zon- en feestdagen?” wordt gedurende 6 weken in de inspraak gebracht.

Belanghebbenden ontvangen hierover informatie via de stadskrant en website. Verder informeert de gemeente betrokken organisaties apart per mail/brief. De inspraakreacties worden verzameld/ verwerkt. De nota “Winkels open op zon- en feestdagen?” wordt daar eventueel op aangepast. Het college legt deze nota ter bespreking voor aan de commissie Ontwikkeling.

4.19 Wijziging beleid heeft belangrijke consequenties

Het onderwerp, wel of geen uitbreiding koopzondagen, genereert zowel landelijk als lokaal veel media-aandacht. Het is een onderwerp dat veel belangen aangaat. Burgers/consumenten, ondernemers e.a. zijn verdeeld. Gevolgen voor zondagrust en omwonenden worden verschillend gewaardeerd. In het kader van een vereiste zorgvuldige belangenafweging is het van belang dat de raadscommissie Ontwikkeling de nota met de inspraakreacties bespreekt om tot een definitieve besluitvorming te komen.

5. Kanttekeningen

Toerisme is gericht op het centrum, vrije koopzondagen voor de gehele stad is oneigenlijk

Het ligt niet voor de hand om voor de hele stad vrije koopzondagen mogelijk te maken. Toerisme buiten het centrum van Haarlem is niet substantieel. De nieuwe wet heeft als oogmerk het aantal koopzondagen juist te beperken. Haarlem kan volstaan met hooguit een paar koopzondagen erbij in het Centrum. Daarmee vergroot de gemeente echter de ongelijkheid tussen centrum en overig Haarlem. Ook is daarmee niet in te spelen op de behoefte van de consument voor een zondags bezoek aan de supermarkten. De wet biedt ook de mogelijkheid, mits goed onderbouwd via belangenafweging, om meer dan 12 zondagen voor de hele stad toe te staan. Uit jurisprudentie (nog van voor de nieuwe wet) blijkt dat ook in niet toeristische gebieden van een toeristische gemeente winkels het hele jaar open mogen (voorbeeld is uitspraak augustus 2010 Woonboulevard Alexandrium in Rotterdam). Het is verder wel de vraag hoe de jurisprudentie zich gaat ontwikkelen op basis van de nieuwe wet.

Groot deel van de burgers (circa 44%) is tegen

Ter nuancering is op te merken dat in de praktijk de toename van de daadwerkelijke openstelling beperkt blijft. De winkeliers willen dat de winkels op gemiddeld (van voor- en tegenstanders) 17 zon- en feestdagen open gaan. De helft van de tegenstanders bij de winkeliers willen dat de winkels niet open gaan op zon- en feestdagen. Onder de voorstanders van de winkeliers wil 52% dat de winkels op meer dan 50 zon- en feestdagen open zijn.

Winkeliers zijn in ruime meerderheid (61%) tegen

Een ruime meerderheid van de winkeliers (61%) is tegen het verruimen van de zondagopenstelling. Het zijn vooral de kleine winkels waar de tegenstand het grootste is. De belangrijkste argumenten tegen zijn: - langere openstelling leidt niet tot meer omzet, - de behoefte om bij gezin /familie/vrienden te kunnen zijn en - langere openstelling is niet prettig voor ons en ons personeel. Hierbij kan worden opgemerkt dat er bij vrije koopzondagen geen verplichting is voor winkeliers /winkeliersverenigingen om open te gaan. Ten aanzien van de als 7^e tegenreden genoemd bij winkeliers (langer opengaan is te duur) is er geen significant verschil

tussen de kleine, middelgrote en grote winkels. Supermarkten en grote winkelbedrijven zijn duidelijk voor vrije koopzondagen. (bron: Onderzoek OenS).

KvK is van mening dat uitbreiding van het aantal koopzondagen gewenst is, maar dat vrije zondagopenstelling nog een stap te ver is.

De KvK is alleen voor invoering van vrije koopzondagen in een gebied, indien er een meerderheid bij de winkeliers voor is. De uitslag van het onderzoek is echter dat een meerderheid van de winkeliers tegen is, waardoor de KvK ook tegen is. Uitbreiding van het huidige aantal koopzondagen in het centrum blijken wel gewenst, maar de maanden januari en februari, en juli en augustus zijn qua omzet voor de ondernemers in de binnenstad nu nog niet interessant genoeg om 52 zondagen per jaar open te zijn. Daarnaast is er behoefte aan meer koopzondagen die gekoppeld zijn aan evenementen.

Supermarkten willen op zondag bevoorraden en tot 22.00 uur open

In het centrum geldt dat winkels met de huidige koopzondagen open zijn van 12.00 uur tot 17.00 uur. Bij de gemeente zijn echter meerdere aanvragen binnengekomen van supermarkten die op zondag tot 22.00 uur open willen. Na 20.00 uur komen er minder klanten. Het is gerechtvaardigd om overlast op zondagavond te beperken en sluiting op 20.00 uur te bepalen.

De verstoring door winkelopenstelling in de ochtend wordt weggenomen met de openingstijd vanaf 12.00 uur. Er is ook bevoorrading nodig door meerdere vrachtwagens blijkt uit de aanvragen voor de zondagopenstelling. Dit geeft voor omwonenden overlast. Voor de distributie van goederen c.q. het laden en lossen van goederen, geldt andere regelegeving dan de Winkeltijdenwet, te weten Venstertijden op basis van het Verkeersbesluit o.g.v. de Wegenverkeerswet of het Activiteitenbesluit te weten Afd. 2.8, voor de geluidsoverlast (bron: Vereniging van Nederlandse Gemeenten). Binnen deze regelgeving dient beperking van bevoorrading op zondag van houdbare producten onderzocht te worden. Deze bevoorrading maakt volgens een supermarktondernemer relatief het meeste lawaai en hoeft niet speciaal op zondag plaats te vinden. Bevoorrading van met name versproducten is op zon- en feestdagen wel nodig. Volgens een ondernemer is bevoorrading noodzakelijk 2 uur voorafgaand aan de opening (dus vanaf 10.00 uur). Bij een aantal supermarkten is er geen overlast door bevoorrading vanwege de situatie (in pandig, geen omwonenden).

Zondagrust omwonenden verstoord, er komt meer overlast

De belangrijkste reden van burgers om tegen verruiming van winkelopenstelling te zijn is verstoring van de zondagrust. Bij met name supermarkten is gebleken dat omwonenden overlast (lawaai, verkeer, hangjongeren, vuil, laden/lossen) ondervinden van de zondagopenstelling. Bij de eerdere zondagopenstelling van supermarkten aan de Spoorwegstraat, Eksterlaan en Belgiëlaan zijn door omwonenden bezwaren ingediend. Ontoelaatbare overlast is daarbij, ook in rechterlijke procedures nooit aangetoond. Het was wel een belangrijke aanleiding voor de gemeente om het wettelijk bepaalde maximum van negen Haarlemse ontheffingen voor zondagopenstelling voor supermarkten om de drie jaar te verloten. Een enkele supermarkt werd uitgesloten van loting vanwege leefbaarheids en veiligheidsaspecten. Bij vrije koopzondagen krijgen meer omwonenden te maken met zondagse overlast omdat circa 30 supermarkten dan open gaan. Van de supermarkten wil 83% circa 50 tot 60 zon- en feestdagen open. (bron: onderzoek OenS). Er zijn echter minstens zoveel omwonenden die geen hinder hebben en de zondagse openstelling wenselijk vinden.

Opening enkele supermarkten in afwijking van eerder beleid

Bij de verloting van negen ontheffingen voor zondagopenstelling in 2009 zijn enkele supermarkten uitgesloten van loting. Het is niet uitgesloten dat deze supermarkten opengaan bij vrije koopzondagen. Bewoners en buurtgroepen, maar ook wijkmanagers hebben destijds negatieve adviezen gegeven rekening houdend met de leefbaarheid en veiligheid (dubbel parkeren). De situatie is wel anders als er bijna 30 supermarkten open gaan in plaats van 9. Het kan zich zelf reguleren doordat mensen hier niet of minder met de auto naar toe gaan. Tot nu toe zijn er in Haarlem geen (ontoelaatbare) problemen geweest ten aanzien van leefbaarheid en veiligheid als gevolg van zondag- openstelling. Ook in Amsterdam (bron: Verordening winkeltijden Amsterdam 2010) verwacht men wat betreft de openbare orde geen nadelige gevolgen van de verruiming van de openingstijden van de winkels. De ervaringen met de huidige openstelling in de gebieden waar het toeristisch regime reeds geldt, geeft daar geen aanleiding voor. De leefbaarheid in de wijken wordt juist vergroot.

Overlast van supermarkten beperken

In het verleden was er veel overlast bij supermarkten van zwerfvuil, winkelkarretjes, hangjongeren e.d. In de huidige ontheffingen voor zondagopenstelling van supermarkten zijn hiertoe voorschriften opgenomen, omdat de overlast op zondag vaak anders wordt ervaren dan op andere dagen. Hierin staat o.a. dat supermarkten hun eigen plan van aanpak moeten nakomen (afval, zwerfafval, verkeersoverlast, overlast na sluitingstijd, overlast bij bevoorrading etc). Bij AH Soendaplein is een inspanningsverplichting opgenomen om overlast voor een bepaald gebied samen met de bewoners op te lossen. Met het vaststellen van algemene regels kan de gemeente de overlast verder beperkt houden. In deze regels kan geen verbod op verkoop van sterke drank worden vastgelegd. Bij de huidige ontheffingen zondagavondopenstelling mogen de slijterijen behorende bij een supermarkt niet open (geen verkoop sterke drank). Als ze straks alle zon- en feestdagen open kunnen, mag dat wel.

Kleine winkeliers zijn in meerderheid tegen

Er is een tegenstelling tussen de vertegenwoordigende organisatie MKB en de kleine winkeliers. Winkels met één werkzame persoon geven vooral aan langere openstelling niet prettig en te duur te vinden (bron: Onderzoek OenS). Er is ook niet genoeg personeel beschikbaar. Tegenstanders geven ook duidelijk aan behoefte te hebben aan zondagrust.

Kerken en anderen hebben moeite met nadelige kanten

De Raad van Kerken Haarlem zet ondanks genuanceerde opmerkingen (zie argumenten) vraagtekens bij verruiming van openstelling: “Het is de vraag of de argumenten voor meer koopzondagen (welke zijn dat eigenlijk? Financieel gewin? En voor wie precies?) voldoende sterk zijn om deze nadelige kanten op de koop toe te nemen”. De nadelige kanten gelden de zondagrust, de kleine ondernemer en de mensen die weinig te besteden hebben.”-Andere activiteiten dan winkelopening die op zondag die de rust kunnen verstoren, - zoals sport en recreatie, museum- en horecabezoek kan en wil de gemeente niet verbieden. De Vereniging voor zondagrust en zondagheiliging heeft vaker aangegeven tegen winkelopening op zon- en feestdagen te zijn (brieven d.d. 19 september 2007 en 9 juni 2010). Het onderzoek wijst uit dat de behoefte om naar de kerk te gaan een weinig genoemde

reden is om tegen vrije koopzondagen te zijn (bij winkeliers 1,6% en bij burgers 3,0%).

Regering voor beperking koopzondagen

Op 23 november 2010 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel tot wijziging van de Winkeltijdenwet aangenomen. De wet is aangescherpt juist om de belangen van zondagrust en de kleine ondernemer beter te behartigen.

Het is echter aan de gemeenten alle belangen af te wegen. Daarbij betreft de gemeente ook de belangen die landelijk en regionaal naar voren zijn gebracht. Volgens redactioneel commentaar in het NRC Handelsblad van 16 februari 2011 zijn slechts 43 van de 150 Tweede kamerleden tegen verruiming van koopzondagen.

Nieuwe wet draagt bij aan moeilijke invoering vrije koopzondagen.

Indien een gemeente aan de hand van het toeristisch regime koopzondagen heeft Vastgesteld, waarbij het besluit hierover niet in overeenstemming is met de nieuwe wet dient de gemeenteraad opnieuw te besluiten. Daarvoor geldt een overgangsregeling van een jaar na inwerkingtreding van de nieuwe winkeltijdenwet op 1 januari 2011. Binnen deze periode dienen gemeenten, die nu al meer dan 12 koopzondagen hebben vastgesteld, op grond van het toeristisch regime duidelijker dan voorheen aan te geven (op basis van genoemde criteria en belangenafweging) waarom meer dan 12 koopzondagen wordt toegestaan. De besluiten moeten goed onderbouwd worden en ook openbaar worden gemaakt voor burgers die hiertegen weer bezwaar kunnen maken. Bezwaar en beroepprocedures hebben geen schorsende werking wat inhoudt dat een gemeente de koopzondagen kan vaststellen. Anders wordt het wanneer belanghebbenden eventueel een voorlopige voorziening indienen. Deze ziet in de eerste plaats op gehele of gedeeltelijke schorsing van het bestreden besluit. Tijdens zo'n procedure (die meer dan twee jaar kan duren) kan de gemeente niet besluiten tot (meer dan 12) koopzondagen. (bron: Vereniging van Nederlandse Gemeenten).

6. Uitvoering

Inspraak

Na besluitvorming in het college komt deze nota beschikbaar voor inspraak gedurende een periode van 6 weken. De gemeente verzamelt de reacties. De nota "Winkels open op zon- en feestdagen?" wordt daar zonedig op aangepast. Het college legt de nota met inspraakreacties ter bespreking voor aan de raadscommissie Ontwikkeling om te komen tot een definitieve besluitvorming.

Nota's en Verordening Winkeltijden

Afhankelijk van de uitkomst van de bespreking in de commissie Ontwikkeling zal de gemeente een nieuwe nota Haarlemse winkeltijden opstellen. In dat geval kunnen huidige nota's vervallen. Dit zijn de nota Beleidsregels winkelopenstelling op zon- en feestdagen (registratienr. STZ/EC 2009/25846) en de nota's Zondagavondwinkelbeleid (registratienr. STZ/EC 2009/25843) en Vaststelling ontheffingen openstelling op zon- en feestdagen (registratienr. VVH-OV 2009/206011).

De uitvoeringsplanning is gekoppeld aan de vereisten vanuit de nieuwe winkeltijdenwet. Dit betekent dat een nieuwe nota Haarlemse winkeltijden in 2011

ter besluitvorming naar het college gaat. Het is verder nodig dat de raad in 2011 akkoord gaat met een nieuwe Verordening winkeltijden.

Publicatie

De gemeente maakt het winkeltijdenbeleid en de verordening winkeltijden kenbaar via een mededeling in de Stadskrant aan burgers (consumenten), ondernemers en bezoekers.

7. Bijlagen

Bijgevoegd zijn het onderzoeksverslag “Winkels open op zon- en feestdagen?” van OenS en de in de nieuwe winkeltijdenwet opgenomen wijziging (Gewijzigd voorstel van wet).

Reacties belanghebbenden zijn ter inzage.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Haarlem

Reageren
o.en.s@haarlem.nl

Concernstaf
Afdeling Onderzoek en
Statistiek,
Grote Markt 2,
2011 RD Haarlem

januari 2011

Gemeente Haarlem, Onderzoek en Statistiek

Winkels open op zon- en feestdagen?

Winkels open op zon- en feestdagen?

Onderzoek en Statistiek Haarlem, januari 2011

Colofon

Opdrachtgever	Gemeente Haarlem, Hoofdafdeling Stadszaken Afdeling Economie en Cultuur
Samensteller	Gemeente Haarlem Hoofdafdeling Concernstaf Afdeling Onderzoek en Statistiek Postbus 511, 2003 PB Haarlem Telefoon: 023-5113018 Fax: 023-5113441 E-mail: o.en.s@haarlem.nl Internet: www.haarlem.nl/ Haarlem A-Z/ Feiten en cijfers
Bezoekadres	Stadhuis, Grote Markt 2, 2011 RD Haarlem
Samensteller	Jan Kersloot

Samenvatting en conclusies

De gemeente Haarlem kent op dit moment een vastgesteld maximum aantal koopzondagen (19 in het stadsdeel centrum en 12 in overige stadsdelen). De gemeente Haarlem heeft verder op basis van de Winkeltijdenwet het maximum van 9 ontheffingen verleend aan supermarkten voor winkelopenstelling op zon- en feestdagen van 16.00 uur tot 21.00 uur.

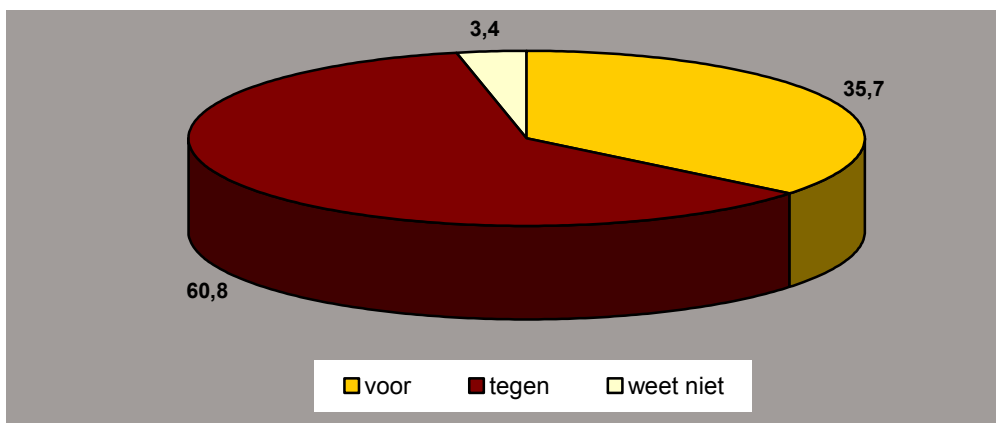
De huidige situatie kan worden gewijzigd in de mogelijkheid van een permanente winkelopenstelling op zon- en feestdagen. Dat geeft winkeliers de mogelijkheid om zelf (met de winkeliersvereniging) te bepalen hoeveel zondagen en ook feestdagen de winkel open gaat.

De gemeente heeft de behoefte aan de mogelijkheid van een permanente winkelopenstelling op zon- en feestdagen gepeild door belanghebbenden hun mening te vragen. De onderhavige rapportage spitst zich toe op een onderzoek onder winkeliers en burgers middels een enquête.

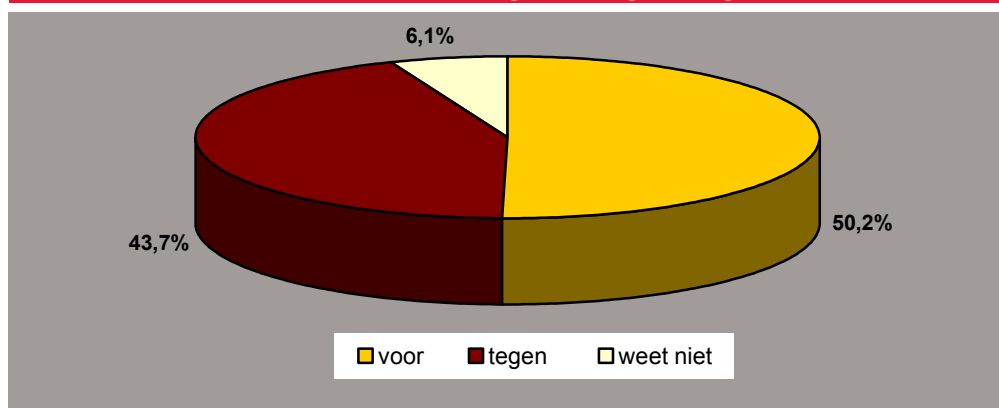
Hoofdconclusie

Winkeliers zijn in meerderheid tegen een permanente openstelling van winkels op zon- en feestdagen. Burgers (consumenten) zijn in beperkte meerderheid voor.

Voor of tegen de mogelijkheid van een permanente openstelling van de winkels op zon- en feestdagen (winkeliers)

Voor of tegen de mogelijkheid van een permanente openstelling van de winkels op zon- en feestdagen (burgers digipanel)

Winkeliers zijn in meerderheid tegen

Winkeliers zijn in meerderheid tegen de mogelijkheid van een permanente openstelling van winkels op zon- en feestdagen (60,8%). Ruim een derde (35,7%) is voor en een klein groepje (3,4%) heeft geen mening. Naast een grote groep tegenstanders (de grootste groep) dient dus ook rekening te worden gehouden met een betekenisvolle (kleinere) groep voorstanders.

Bij de verdeling over de winkeltypes springen de supermarkten eruit. 15,8% van de ja-stemmers is een supermarkt, terwijl het aandeel van dit winkeltype in de populatie 4,7% is. 94,7% van de supermarkten stemt voor.

Haarlemse burgers (consumenten) zijn in beperkte meerderheid voor

De Haarlemse burgers zijn in beperkte mate voor een permanente openstelling van winkels op zon- en feestdagen: 50% is voor, 44% is tegen en 6% heeft geen mening. Naast een grote groep voorstanders (de grootste groep) dient dus ook rekening te worden gehouden met een eveneens grote (iets kleinere) groep tegenstanders.

Hoe jonger, hoe meer voor

De tweedeling van de Haarlemse burgers is zeer sterk leeftijdsgebonden. Naarmate men jonger is, is men vaker voor. 'De jeugd' (18-29 jaar) is in hoge mate voor openstelling van winkels op zon- en feestdagen: 68%. Dit aandeel daalt lineair tot 37% als men 70 jaar of ouder is.

Vóór zijn is vooral een kwestie van de huidige levensstijl omarmen

De 'top drie' van de antwoorden voor zijn bij de winkeliers en de burgers precies hetzelfde. Men noemt het vaakst de reden dat openstelling op zondag past bij de huidige levensstijl. Tevens geeft men vaak aan dat openstelling op zon- en feestdagen voorziet in de behoefte om op die dagen boodschappen te kunnen doen. Ook vindt men het positief dat er meer toeristen en dagjesmensen naar Haarlem komen.

Redenen tegen: zondagsrust, het is niet prettig voor het personeel en het biedt niet meer omzet

De redenen tegen die in de 'top vier' van de winkeliers staan, staan ook in de 'top vier' van de burgers. Het vaakst worden genoemd: behoefte aan zondagsrust, langere openstelling is niet prettig voor de winkeliers en hun personeel en langere openstelling biedt winkeliers niet meer omzet.

Drie items hangen significant (en ook lineair) samen met grootteklasse van de winkels (aantal werkzame personen). Winkels met één werkzame persoon geven vooral aan dat langere openstelling niet prettig is voor ons en ons personeel, dat langere openstelling te duur is en dat er niet genoeg personeel beschikbaar is. Voor de grootste winkels (vijf en meer werkzame personen) speelt dat probleem duidelijk veel minder en de winkels met twee tot en met vier werkzame personen 'scoren' er tussenin.

Voorstanders willen beduidend meer dagen open dan de huidige 19 in het Centrum

Ook wat betreft het aantal zon- en feestdagen dat voor- en tegenstanders willen dat de winkel open is, komt een soortgelijk beeld naar voren tussen de winkeliers en de burgers. Winkeliers die voor zijn willen gemiddeld 35 zon- en feestdagen open zijn (burgers: 41). Bij de winkeliers die tegen zijn, is dit aantal 6 (burgers: 10). Meer dan de helft van de voorstanders, zowel onder de winkeliers als de burgers, wil dat de winkels op 50 of meer zon- en feestdagen open zijn.

Twitterbericht (aan de wethouder)

Respondenten konden in de digitale enquêtes ook een twitterbericht van maximaal 140 tekens (aan de wethouder) achterlaten. Als men daarvan gebruik heeft gemaakt, herhaalde men in grote meerderheid dat men voor of tegen is en de reden waarom werd (nogmaals) genoemd. De structuur van de antwoorden sluit aan bij de hiervoor genoemde redenen, zoals bijvoorbeeld blijkt uit een grafische illustratie van de antwoorden van de burgers die tegen zijn (aangemaakt via www.wordle.net). De antwoorden 'rust' en 'genoeg' springen eruit in deze afbeelding.

Vervolg

De uitkomsten van dit onderzoek gaan als advies naar het College en worden voorgelegd voor inspraak. De nota met onderzoeksresultaten en inspraakreacties zullen worden voorgelegd aan de raad.

Twitterbericht aan de wethouder van de burgers die tegen zijn (aangemaakt via www.wordle.net)

Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusies.....	3
Inhoudsopgave.....	7
1 Inleiding	9
1.1 Aanleiding.....	9
1.2 Opzet van het onderzoek en verslag veldwerk.....	9
1.3 Leeswijzer.....	10
2 Voor of tegen?.....	11
2.1 Inleiding.....	11
2.2 Winkeliers.....	11
2.3 Burgers.....	12
3 Redenen voor of tegen.....	15
3.1 Inleiding.....	15
3.2 Winkeliers.....	15
3.3 Burgers.....	16
4 Hoeveel zon- en feestdagen open?.....	19
4.1 Inleiding.....	19
4.2 Winkeliers.....	19
4.3 Burgers.....	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Haarlem kent op dit moment een vastgesteld maximum aan koopzondagen (19 in het stadsdeel centrum en 12 in overige stadsdelen). De gemeente Haarlem heeft verder op basis van de Winkeltijdenwet het maximum van 9 ontheffingen verleend aan supermarkten voor winkelopenstelling op zon- en feestdagen van 16.00 uur tot 21.00 uur.

De huidige situatie kan worden gewijzigd in de mogelijkheid van een permanente winkelopenstelling op zon- en feestdagen. Dat geeft winkeliers de mogelijkheid om zelf (met de winkeliersvereniging) te bepalen hoeveel zondagen en ook feestdagen de winkel open gaat.

Redenen voor een mogelijke aanpassing van de winkeltijden zijn de toename van ongelijke concurrentie met andere gemeenten, de versterking van de economie, de belangen van kleine ondernemers en de vermindering van het aantal regels. Redenen tegen een mogelijke aanpassing zijn de zondagsrust en aspecten van de bedrijfsvoering van de ondernemers, zoals gebrek aan personeel.

De gemeente heeft de behoefte aan de mogelijkheid van een permanente winkelopenstelling op zon- en feestdagen gepeild door belanghebbenden hun mening te vragen. De onderhavige rapportage spitst zich toe op een onderzoek onder winkeliers en de burgers middels een enquête.

De uitkomsten van dit onderzoek gaan als advies naar het College en worden voorgelegd voor inspraak. De nota met onderzoeksresultaten en inspraakreacties zullen worden voorgelegd aan de raad.

1.2 Opzet van het onderzoek en verslag veldwerk

Er is een vragenlijst ontwikkeld waarmee winkeliers en burgers (middels het digipanel) hun mening kenbaar konden maken. De vragenlijsten zijn digitaal afgenomen in november 2010.

In de enquête is gevraagd of men voor- of tegen de mogelijkheid is van een permanente winkelopenstelling. Ook de motieven (voor of tegen) zijn gepeild, alsmede het aantal zon- en feestdagen waarop men wil dat de winkel open zal zijn bij een gewijzigde regelgeving.

Voor de peiling onder de winkeliers is gebruik gemaakt van het LISA-populatiebestand met daarin (1.052) adressen van winkeliers in Haarlem. De burgerpeiling heeft plaatsgevonden via het digipanel van OenS. Dit panel is een betrouwbare afspiegeling van de burgers in de gemeente Haarlem. Als toegift is er, bij wijze van uitnodiging aan iedere betrokkene, ook een button op www.haarlem.nl geplaatst waarmee burgers van binnen en buiten Haarlem hun mening kenbaar hebben kunnen maken.

1.052 winkeliers zijn via een brief benaderd met daarin een inlogcode waarmee men toegang kon krijgen tot de digitale vragenlijst. Er is één maal een herinneringsbrief gestuurd. In totaal hebben 319 winkeliers de vragenlijst ingevuld (een respons van 30,3%). De respons is voldoende om de eis van 95% betrouwbaarheid te kunnen garanderen. De respons is ook een goede afspiegeling van de verschillende grootteklassen van werkzame personen en de verdeling naar wijk.

De respons van het digipanel is 65%; in totaal hebben 1.481 Haarlemmers (consumenten) hun mening gegeven. In het digipanel zijn hogere inkomensgroepen wat oververtegenwoordigd. Daarom wordt in hoofdstuk 2 tevens aangegeven wat de invloed hiervan is op de vraag of men voor of tegen de mogelijkheid van een permanente winkelopenstelling op zon- en feestdagen is.

94 Haarlemmers hebben op www.haarlem.nl hun mening over de mogelijkheid van een permanente winkelenstelling op zon- en feestdagen gegeven¹.

1.3 Leeswijzer

Dit rapport wordt vooraf gegaan door een samenvatting met conclusies.

In hoofdstuk 2 wordt in beeld gebracht of de winkeliers en de burgers voor of tegen de mogelijkheid van een permanente winkelenstelling op zon- en feestdagen zijn.

Hoofdstuk 3 gaat in op de redenen voor en tegen.

Tenslotte wordt in hoofdstuk 4 ingegaan op de vraag hoeveel zon- en feestdagen de winkeliers en de burgers willen dat de winkels open zijn.

---

¹ In eerste instantie was de openbaar toegankelijke opzet via www.haarlem.nl ook een kwantitatieve peiling (OenS heeft incidenteel op dergelijke wijze gepeild in de wetenschap dat deze techniek, van openbare toegankelijkheid in plaats van afscherming via inlogcodes, zou kunnen worden gesaboteerd omdat een individuele gebruiker de vragenlijst vele malen zou kunnen invullen). Toen via de pers (Haarlems Dagblad van 9-11-2010) naar voren kwam dat er sprake leek van stemmenwerving, is besloten het onderzoek per direct van het internet te verwijderen en nietig te verklaren. Omdat de leidraad bij dit deel van het onderzoek openbare toegang was, en deze data dus geen doorslaggevende betekenis vervullen bij het in beeld brengen van de kwantitatieve verhouding tussen voor- en tegenstemmers, omdat daarvoor het digipanel is gebruikt, had deze ingreep geen consequenties voor de kwantitatieve peiling. Bij controle achteraf bleek inderdaad dat enkele ip-adressen veel vaker in de respons voorkwamen dan aannemelijk kan worden gemaakt.

2 Voor of tegen?

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt in beeld gebracht of winkeliers en burgers (consumenten) voor of tegen de mogelijkheid van een permanente winkelopenstelling op zon- en feestdagen zijn. Paragraaf 2.2 brengt dat in beeld voor de winkeliers en paragraaf 2.2 gaat in op de burgers (in het digipanel).

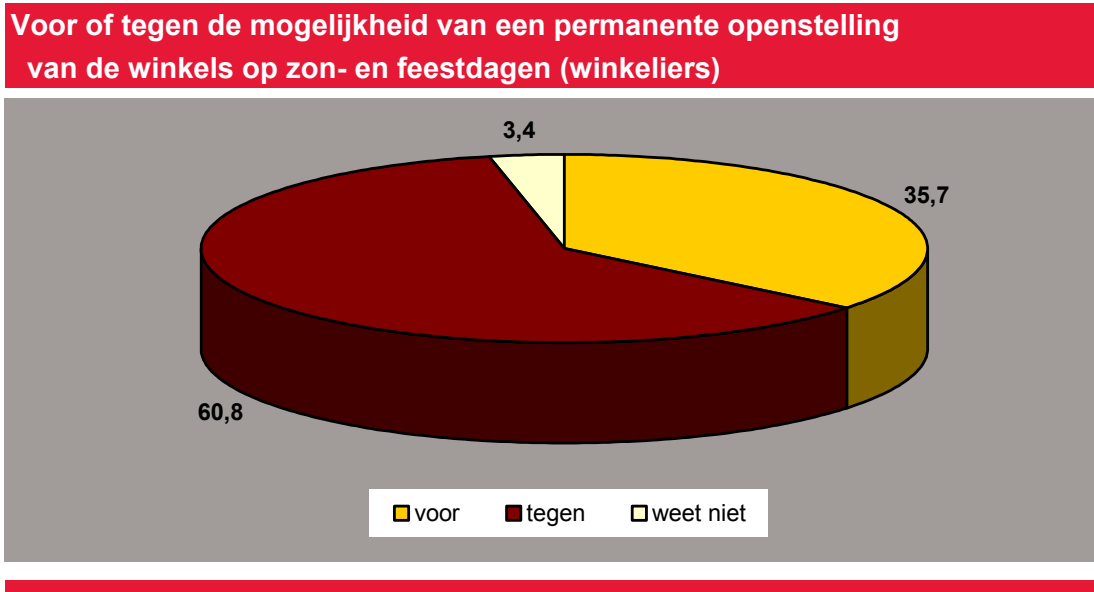
2.2 Winkeliers

Winkeliers zijn in meerderheid tegen de mogelijkheid van een permanente openstelling van winkels op zon- en feestdagen (60,8%). Ruim een derde (35,7%) is voor en een klein groepje (3,4%) heeft geen mening (zie afbeelding 2.1).

Bij de verdeling over de winkeltypes springen de supermarkten eruit. 15,8% van de ja-stemmers is een supermarkt, terwijl het aandeel van dit winkeltype in de populatie 4,7% is. 94,7% van de supermarkten stemt voor.

De allergrootste winkels (vijf en meer werkzame personen) zijn vaker voor (43,6%; tegen: 55,4% en weet niet: 1%). Ook is men in het Centrum iets vaker voor dan elders in de stad (35,3% ten opzichte van 28,9%).

Afbeelding 2.1

2.3 Burgers

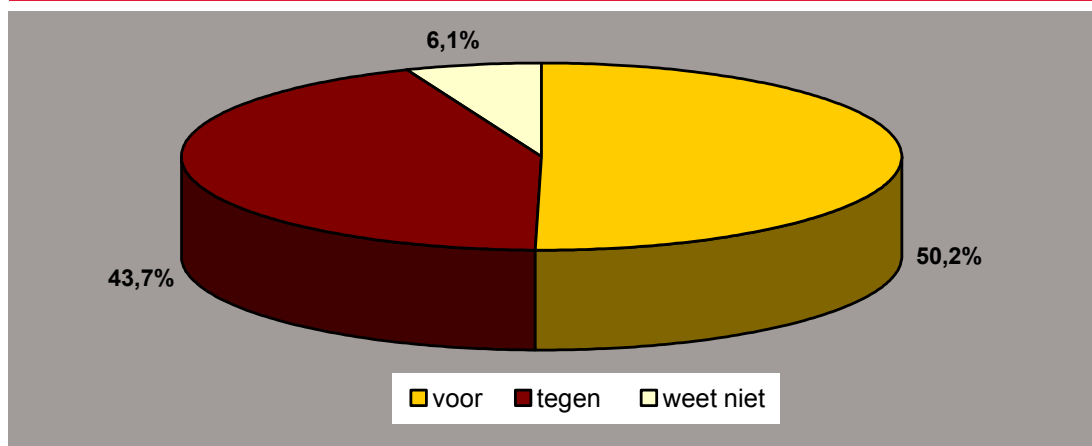
De burgers in het digipanel (consumenten) zijn in beperkte mate voor een permanente openstelling van de winkels op zon- en feestdagen: 50% is voor, 44% is tegen en 6% heeft geen mening (zie afbeelding 2.2).

Mannen zijn vaker voor (54%) dan vrouwen (46%).

In Oost en in Haarlemmerhoutkwartier zijn relatief veel voorstemmers (respectievelijk 56% en 55%). Voor Schalkwijk (44%) en Oud Schoten en Spaarndam (47%) geldt het omgekeerde (de score in de overige wijken verschilt minder dan 2%-punt van het gemiddelde).

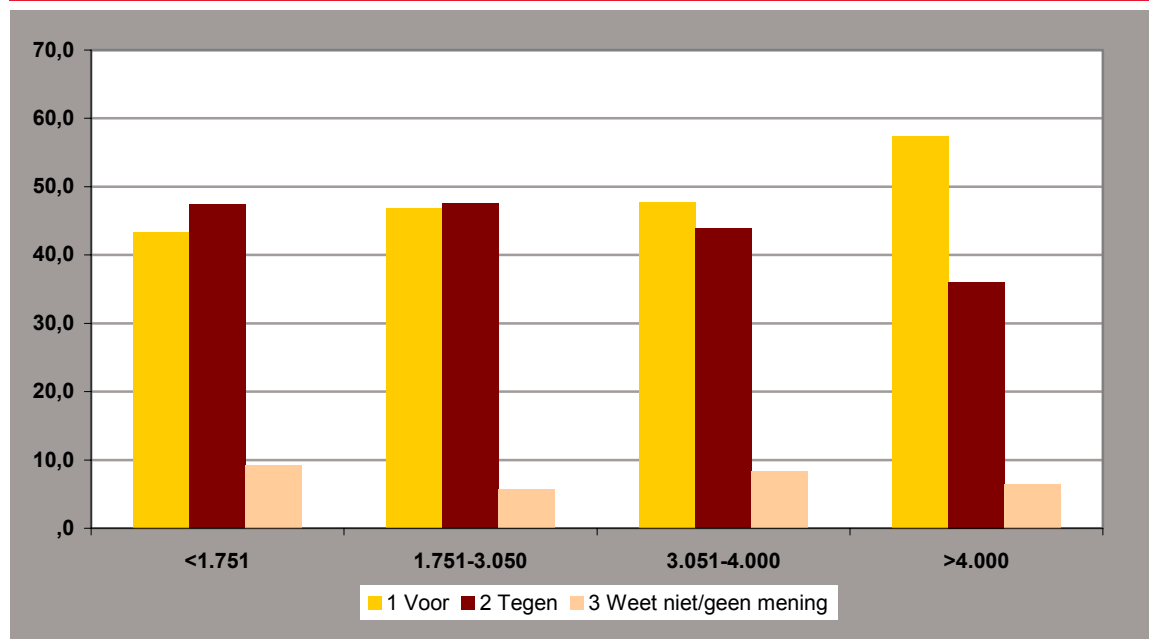
Afbeelding 2.2

Voor of tegen de mogelijkheid van een permanente openstelling van de winkels op zon- en feestdagen (burgers digipanel)

Afbeelding 2.3

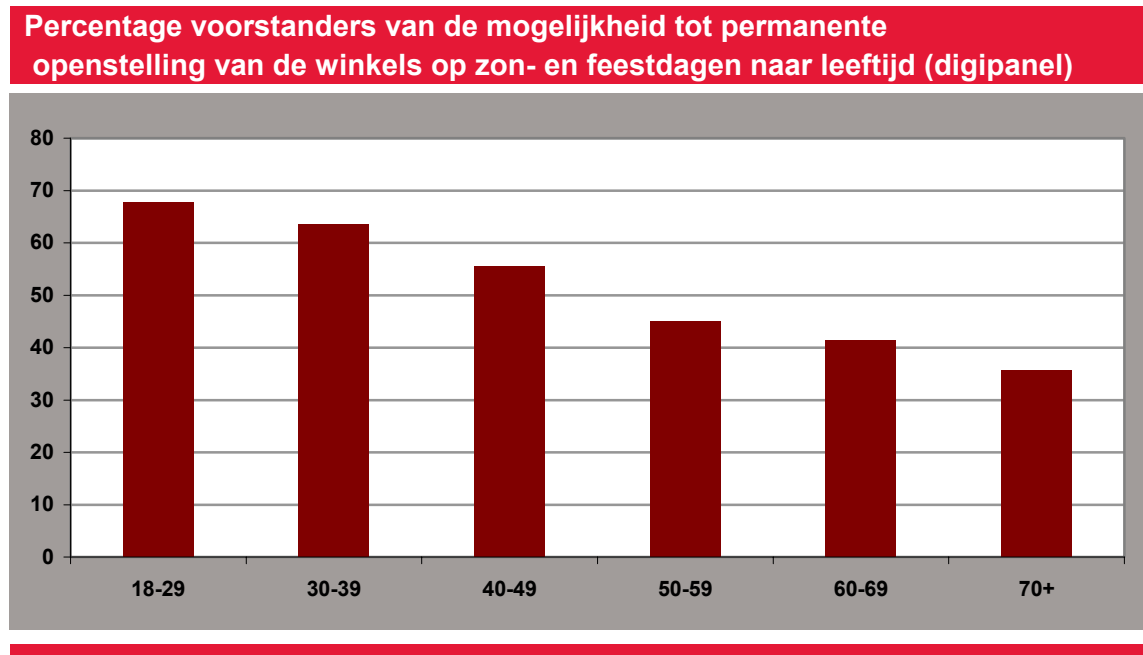
Voor of tegen de mogelijkheid van een permanente winkelopenstelling op zon- en feestdagen naar maandelijkse netto huishoudeninkomen (digipanel)

Ruim de helft van de ondervraagden in het digipanel (57%=821 Haarlemmers) heeft het maandelijkse netto huishoudeninkomen aangegeven. Uit die informatie blijkt, dat de meningen binnen alle inkomensgroepen in grote mate verdeeld zijn (zie afbeelding 2.3). Dat de Haarlemmers tot op het bot verdeeld zijn over deze kwestie, kan derhalve goed worden onderbouwd. Tegelijkertijd is er ook enig lineair verband tussen de voorstemmers en de hoogte van het inkomen: naarmate het inkomen hoger is, is het aantal voorstemmers hoger.

De tweedeling van de Haarlemmers op basis van deze kwestie is zeer sterk leeftijdsgebonden (zie afbeelding 2.4). Naarmate men ouder is, is men minder vaak voor. 'De jeugd' (18-29 jaar) is in hoge mate voor openstelling van winkels op zon- en feestdagen: 68%. Dit aandeel daalt lineair tot 37% als men 70 jaar of ouder is.

Afbeelding 2.4

De 94 Haarlemmers die op www.haarlem.nl hun mening hebben gegeven, zijn ook verdeeld over de kwestie (er zijn meer voorstemmers dan tegenstemmers). Zoals in hoofdstuk 1 is aangegeven, was deze peiling niet de leidraad bij de kwantitatieve oordeelsvorming (daarvoor is het digipanel gebruikt).

3 Redenen voor of tegen

3.1 Inleiding

Winkelier en burgers (in het digipanel) hebben ook aangegeven waarom men voor of tegen de mogelijkheid van een permanente winkelopstelling op zon- en feestdagen is. In paragraaf 3.2 wordt dat in beeld gebracht voor de winkeliers en paragraaf 3.3 belicht de visie van de burgers in het digipanel.

3.2 Winkeliers

Voor

35,7% van de winkeliers is voor de mogelijkheid van een permanente winkelopstelling op zon- en feestdagen. In Afbeelding 3.1 is in beeld gebracht welke redenen men daarvoor noemt.

In totaal zijn er 376 redenen door de winkeliers genoemd (men kon meerdere antwoorden geven). Men noemt het vaakst de reden dat openstelling op zondag past bij de huidige levensstijl. Tevens geeft men vaak aan dat openstelling op zon- en feestdagen voorziet in de behoefte om op zon- en feestdagen boodschappen te kunnen doen. Daarnaast heeft men oog voor de (bedrijfs)economische redenen: de concurrentie wordt er eerlijker door en het geeft meer omzet en winst. Ook vindt men het positief dat er meer toeristen en dagjesmensen naar Haarlem komen en dit gegeven zou ook in het licht gezien kunnen worden van (bedrijfs)economische voordelen.

Afbeelding 3.1

Redenen vóór (winkeliers) n=376	
	in %
langere openstelling past bij de huidige levensstijl	20,5
het voorziet in de behoefte om op zon- en feestdagen boodschappen te kunnen doen	18,9
zo komen er meer toeristen en dagjesmensen naar Haarlem en dat is positief	18,1
zo wordt de concurrentie tussen winkels in diverse gemeenten en binnen Haarlem eerlijker	16,5
het geeft meer omzet en winst	15,4
zo zijn er minder regels	7,2
zo kunnen we een dreigend faillissement voorkomen	2,7
anders	0,8
totaal	100

Tegen

60,8 % van de winkeliers is tegen de mogelijkheid van een permanente winkelopstelling op zon- en feestdagen. In Afbeelding 3.2 zijn de redenen opgenomen die men daarvoor heeft.

In totaal zijn er 952 redenen gegeven door de winkeliers (men kon meerdere antwoorden noemen). De belangrijkste reden (13,6%) is een (bedrijfs)economische: langere openstelling leidt niet tot meer omzet. Redenen die indirect of direct aan de zondagsrust zijn gerelateerd, worden bijna net zo vaak genoemd: behoefte om bij gezin/familie/vrienden te kunnen zijn (13,2%), langere openstelling is niet prettig voor ons en ons personeel (12,1%), behoefte aan zondagsrust (12,0%) en behoefte om met andere zaken bezig te kunnen zijn (bijvoorbeeld hobby's; 10,0%). Men noemt ook nog relatief vaak dat er niet genoeg personeel beschikbaar is (10,0%).

Drie items hangen significant (en ook lineair) samen met grootteklasse van de winkels (aantal werkzame personen). Winkels met één werkzame persoon geven vooral aan: dat langere openstelling niet prettig is voor ons en ons personeel; dat langere openstelling te duur is en dat er niet genoeg personeel beschikbaar is. Voor de grootste winkels (vijf en meer werkzame personen) speelt dat probleem duidelijk veel minder (en de winkels met twee tot en met vier werkzame personen 'scoren' er tussenin).

Afbeelding 3.2

Redenen tegen (winkeliers) n=952	
	in %
langere openstelling leidt niet tot meer omzet	13,6
behoefte om bij gezin/familie/vrienden te kunnen zijn	13,2
langere openstelling is niet prettig voor ons en ons personeel	12,1
behoefte aan zondagsrust	12,0
er is niet genoeg personeel beschikbaar	10,3
behoefte om met andere zaken bezig te kunnen zijn (bijvoorbeeld hobby's)	10,0
langere openstelling is te duur	8,2
welke winkel wel of niet open is, wordt dan onoverzichtelijk	7,7
mensen hebben geen behoefte aan nog meer gelegenheid om boodschappen te kunnen doen	5,0
Haarlem heeft geen behoefte aan meer drukte	2,7
behoefte om naar de kerk te kunnen gaan	1,6
heb geen behoefte aan (nog) meer winst (heb genoeg)	0,8
anders	2,8
totaal	100,0

3.3 Burgers

Voor

50% van de burgers in het digipanel (consumenten) is voor de mogelijkheid van een permanente winkelopenstelling op zon- en feestdagen. In Afbeelding 3.3 is in beeld gebracht welke redenen men daarvoor noemt.

In totaal zijn er 2.146 redenen door de digipanelleden opgesomd (men kon meerdere antwoorden geven). De 'top drie' van de antwoorden is precies hetzelfde als de redenen die de winkeliers noemen. Men geeft het vaakst als reden dat openstelling op zondag past bij de huidige levensstijl. Tevens vermeldt men vaak dat openstelling op zon- en feestdagen voorziet in de behoefte om op zon- en feestdagen boodschappen te kunnen doen. Ook vindt men het positief dat er meer toeristen en dagjesmensen naar Haarlem komen.

Afbeelding 3.3

Redenen vóór (digipanel) n=2.114	
	in %
langere openstelling past bij de huidige levensstijl	27,3
het voorziet in de behoefte om op zon- en feestdagen boodschappen te kunnen doen	27,0
zo komen er meer toeristen en dagjesmensen naar Haarlem en dat is positief	17,9
zo zijn er minder regels	8,2
zo wordt de concurrentie tussen winkels in diverse gemeenten en binnen Haarlem eerlijker	8,2
het geeft winkels meer omzet en winst	6,5
zo kunnen winkels een dreigend faillissement voorkomen	1,9
anders	3,0
Totaal	100,0

Tegen

44% van de digipanelleden is tegen de mogelijkheid van een permanente winkelopenstelling op zon- en feestdagen. In Afbeelding 3.4 zijn de redenen opgenomen die men daarvoor heeft.

In totaal zijn er 2.338 redenen gegeven (men kon meerdere antwoorden noemen). De redenen die in de 'top vier' staan, staan ook in de 'top vier' van de winkeliers. Het vaakst worden genoemd: behoefte aan zondagsrust, langere openstelling is niet prettig voor de winkeliers en hun personeel en langere openstelling biedt winkeliers niet meer omzet.

Afbeelding 3.4

Redenen tegen (digipanel) n=2.338	
	in %
behoefte aan zondagsrust	16,5
langere openstelling is niet prettig voor de winkeliers en hun personeel	14,4
behoefte om met andere zaken bezig te kunnen zijn (bijvoorbeeld hobby's)	10,2
langere openstelling biedt winkels niet meer omzet	9,5
Haarlem heeft geen behoefte aan meer drukte	9,1
mensen hebben geen behoefte aan nog meer gelegenheid om boodschappen te kunnen doen	8,6
welke winkel wel of niet open is, wordt dan onoverzichtelijk	8,6
behoefte om bij gezin/familie/vrienden te kunnen zijn	8,0
langere openstelling is voor winkels te duur	5,5
behoefte om naar de kerk te kunnen gaan	3,0
er is niet genoeg winkelpersoneel beschikbaar	2,9
anders	3,8
Totaal	100,0

4 Hoeveel zon- en feestdagen open?

4.1 Inleiding

Hoeveel zon- en feestdagen willen winkeliers en burgers dat de winkels open zijn? Paragraaf 4.2 brengt dat in beeld voor de winkeliers en paragraaf 4.2 gaat in op de burgers (in het digipanel).

Haarlem kent momenteel een maximum aan koopzondagen: 19 in het Centrum en 12 in overige stadsdelen.

4.2 Winkeliers

De winkeliers willen dat de winkels op gemiddeld 17 zon- en feestdagen open zijn. Bij de voorstanders van de mogelijkheid tot een permanente winkelpenstelling loopt dat aantal op tot 35; meer dan de helft (52%) wil dat de winkels op 50 of meer zon- en feestdagen open zijn. Tegenstanders van de mogelijkheid tot een permanente winkelpenstelling willen dat de winkels op gemiddeld 6 zon- en feestdagen open zijn; de helft wil dat de winkels nul uren open zijn op zon- en feestdagen (zie afbeelding 4.1).

83% van de supermarkten wil 50 tot 60 zon- en feestdagen open zijn. Ook winkels in bovenkleding en modeartikelen (algemeen assortiment) scoren op dit punt relatief hoog (46%).

Afbeelding 4.1

Gewenst aantal zon- en feestdagen open volgens voor- en tegenstemmers (winkeliers)						
Dagen	Totaal	Totaal cum.	Voor	Voor cum.	Tegen	Tegen cum.
0	35,6	35,6	10,2	10,2	50,3	50,3
1 tot 12	13,4	49,0	13,0	23,1	14,4	64,7
12	10,8	59,8	0,9	24,1	17,1	81,8
13 tot 19	5,2	65,0	2,8	26,9	7,0	88,8
19	6,9	71,9	1,9	28,7	10,2	98,9
20 tot 30	5,6	77,5	11,1	39,8	0,5	99,5
30 tot 40	1,3	78,8	2,8	42,6	0,0	99,5
40 tot 50	2,0	80,7	5,6	48,1	0,0	99,5
50 tot 55	14,1	94,8	38,0	86,1	0,5	100,0
>55. max 60	5,2	100,0	13,9	100,0	0,0	100,0
Totaal	100,0		100,0		100,0	
Gemiddeld		17		35		6

4.3 Burgers

De burgers in het digipanel (consumenten) prefereren dat de winkels op gemiddeld 26 zon- en feestdagen open zijn. Bij de voorstanders van de mogelijkheid tot een permanente winkelopstelling is dat aantal 41; meer dan de helft (56%) geeft aan de winkels op 50 of meer zon- en feestdagen open te willen hebben. Tegenstanders van de mogelijkheid tot een permanente winkelopstelling gaan uit van een gemiddelde openstelling van de winkels op 10 zon- en feestdagen; ruim een derde wil dat de winkels nul uren open zijn op zon- en feestdagen (zie afbeelding 4.2).

Afbeelding 4.2

Gewenst aantal zon- en feestdagen open volgens voor- en tegenstemmers (burgers digipanel)						
Dagen	Totaal	Totaal cum.	Voor	Voor cum.	Tegen	Tegen cum.
0	17,1	17,1	1,7	1,7	35,9	35,9
1 tot 12	11,6	28,7	8,5	10,1	14,1	50,0
12	8,4	37,0	0,7	10,8	16,8	66,8
13 tot 19	2,3	39,3	0,3	11,1	4,2	71,0
19	9,4	48,8	0,4	11,5	18,2	89,2
20 tot 30	11,6	60,4	11,4	23,0	9,1	98,3
30 tot 40	6,6	67,0	11,4	34,4	1,3	99,5
40 tot 50	5,1	72,1	10,0	44,4	0,0	99,5
50 tot 55	17,7	89,8	34,9	79,3	0,0	99,5
>55. max 60	10,3	100,0	20,7	100,0	0,5	100,0
Totaal	100,0		100,0		100,0	
Gemiddeld	26		41		10	

Vergaderjaar 2009-2010

31728 Wijziging van de Winkeltijdenwet met het oog op inkadering van de bevoegdheid om vrijstelling te verlenen of een ontheffingsbevoegdheid toe te kennen in verband met de toeristische aantrekkingskracht van een gemeente

A GEWIJZIGD VOORSTEL VAN WET

24 november 2009

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Winkeltijdenwet te wijzigen met het oog op inkadering van de bevoegdheid om vrijstelling te verlenen of een ontheffingsbevoegdheid toe te kennen in verband met de toeristische aantrekkingskracht van een gemeente;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Winkeltijdenwet wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 3 wordt gewijzigd als volgt:

1. Onderdeel a van het derde lid komt te luiden:

a. op de betrokken gemeente of een deel daarvan gericht toerisme met een substantiële omvang, mits de aantrekkingskracht voor dat toerisme geheel of nagenoeg geheel is gelegen buiten de verkoopactiviteiten die door de vrijstelling of de bevoegdheid om ontheffing te verlenen mogelijk worden gemaakt;.

2. Er worden drie leden toegevoegd, luidende:

6. De gemeenteraad betreft bij een besluit op grond van het derde lid, onder a, tot de verlening van een vrijstelling onderscheidenlijk de toekenning van een bevoegdheid om ontheffing te verlenen in ieder geval de volgende belangen:

- a. werkgelegenheid en economische bedrijvigheid in de gemeente, waaronder mede wordt begrepen het belang van winkeliers met weinig of geen personeel en van winkelpersoneel,
- b. de zondagsrust in de gemeente,
- c. de leefbaarheid, de veiligheid en de openbare orde in de gemeente.

7. Een besluit als bedoeld in het derde lid, onder a, gaat vergezeld van een toelichting. Onverminderd de artikelen 3:46 en 3:47, eerste en tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, bevat de toelichting ten minste een motivering dat wordt voldaan aan de voorwaarden die in het derde lid, onder a, worden gesteld aan de toepassing van de bevoegdheid tot het verlenen van vrijstelling onderscheidenlijk het toekennen van een

ontheffingsbevoegdheid. De toelichting beschrijft tevens de belangen, waaronder in ieder geval de in het zesde lid genoemde, die in de besluitvorming zijn betrokken, alsmede een motivering op welke wijze die belangen in de besluitvorming zijn betrokken.

8. Het zesde en zevende lid, derde volzin, zijn van overeenkomstige toepassing op een besluit van burgemeester en wethouders tot verlening van een ontheffing op grond van een hen op grond van het derde lid, onder a, toegekende bevoegdheid om ontheffing te verlenen.

B

Artikel 10 wordt gewijzigd als volgt:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding “1.” geplaatst.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. In afwijking van artikel 8:2 van de Algemene wet bestuursrecht is het eerste lid voorts van toepassing op een besluit inzake verlening van vrijstelling op grond van artikel 3, derde lid, onder a, voor zover dat besluit aangemerkt wordt als algemeen verbindend voorschrift.

ARTIKEL II

1. Een besluit van een gemeenteraad op grond van artikel 3, derde lid, onder a, van de Winkeltijdenwet dat vóór het tijdstip waarop deze wet in werking treedt, van kracht is, en dat niet in overeenstemming is met het bepaalde in artikel I, onderdeel A, blijft van kracht tot ten hoogste één jaar na dat tijdstip.

2. Op een besluit van een gemeenteraad op grond van artikel 3, derde lid, onder a, van de Winkeltijdenwet dat vóór het tijdstip waarop deze wet in werking treedt, is genomen, is artikel I, onderdeel B, niet van toepassing.

ARTIKEL III

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Economische Zaken,

Reacties koopzondagenonderzoek belangenorganisaties

1. Raad van Kerken Haarlem
2. Vereniging winkelcentrum Schalkwijk
3. City Haarlem
4. Kamer van Koophandel
5. MKB-Haarlem
6. Horeca-Haarlem
7. City Marketing Haarlem

1 Raad van Kerken

Raad van Kerken Haarlem

Haarlem, december 2010

Geachte Burgemeester en Wethouders,

Graag geven wij gehoor aan het verzoek om als Raad van Kerken onze visie te geven op het voorgenomen beleid van de gemeente om meer koopzondagen te houden in Haarlem.

Een voor de hand liggende reactie zou natuurlijk zijn dat wij niet blij zijn met uitbreiding van het aantal koopzondagen, aangezien voor veel kerkgangers uit onze achterban de zondagsrust een van oudsher dierbare aangelegenheid is. En hiervoor zijn natuurlijk goede Bijbelse argumenten aan te wijzen. Toch zijn wij van mening dat wij, ook vanuit een Bijbels perspectief, hier iets genuanceerder naar zouden kunnen kijken.

In principe zijn wij als Raad van Kerken van mening dat het goed is als mensen momenten van rust inbouwen in hun leven, en dat er momenten zijn voor bezinning. Ook is het goed om je even niet te laten leiden door de commercie of door de waan van de dag. En dat deze momenten zo mogelijk gelijktijdig beleefd kunnen worden met anderen, is uiteraard ook een groot goed. Immers, een vast moment in de week met de mogelijkheid om tijd door te brengen met elkaar, met de kinderen, het gezin, maar ook voor familie en vrienden, is waardevol en komt relaties ten goede. En dat is weer goed voor jezelf en uiteindelijk voor de samenleving.

Al deze mogelijkheden wordt echter mensen niet ontnomen door uitbreiding van de koopzondagen. Iedereen is nog steeds vrij om niet te gaan winkelen, maar bijvoorbeeld als gezin af te reizen naar zee voor een wandeling door de duinen of langs het strand, of om familie en vrienden waar dan ook te bezoeken en tijd met hen door te brengen.

Uitzondering is wellicht de kleine zelfstandige ondernemer die, vanwege concurrentie druk, zijn kleine eenmanszaak ook nog op zondag open moet houden om het winkelende publiek te gerieven en geen klanten, en daarmee omzet en inkomsten, te verliezen. Het is goed om ook hen in het oog te houden. Aan de andere kant is het

de vraag of zij überhaupt het hoofd boven water zullen kunne houden in een maatschappij war het mogelijk is om 24 uur per dag, 7 dagen in de week, via het internet aankopen te doen.

Eerlijkheidshalve moeten we ook vaststellen dat veel mensen het juist ook weer als een moment van ontspanning beleven, om samen als gezin of met vrienden, na een week hard werken en een zaterdag boordevol sportactiviteiten van de kinderen, op de zondagmiddag te kunnen gaan winkelen.

Het *'funshoppin'* is één van de vele manieren geworden om te recreëren. En daar is op zichzelf niks mis mee. Hierbij teken wij echter nadrukkelijk wel aan, dat dit alleen geldt voor hen die voldoende geld te besteden hebben. Voor wie het zich niet kan veroorloven is het *'funshoppin'* (naast bijvoorbeeld de sociale druk van reclame dat je pas echt meetelt als je dit of dat hebt), het zoveelste terrein waarop ze voelen 'er buiten te staan' of 'niet mee te kunnen komen'. Dat is iets wat ons ter harte zou moeten gaan. Maar dat probleem lossen we niet op door het aantal koopzondagen te handhaven of terug te dringen, want daarmee los je het onderliggende probleem niet op. Dringender is dan ook de vraag hoe we hen, die zich aan de rand van de samenleving bevinden of aan de onderkant van de maatschappij zitten qua geld en mogelijkheden, kunnen helpen en een betere toekomst kunnen geven.

Concluderend komen wij tot de slotsom dat wij zo toch wel enkele nadelige effecten zien aan koopzondagen in het algemeen, en dus ook aan de mogelijke uitbreiding van het aantal koopzondagen. Het is de vraag of de argumenten voor meer koopzondagen (welke zijn dat eigenlijk? Financieel gewin? En voor wie precies?) voldoende sterk zijn om deze nadelige kanten op de koop toe te nemen.

Met vriendelijke groet,

namens de Raad van Kerken Haarlem, ds. Rob Basten (vicevoorzitter)

2 Vereniging Winkelcentrum Schalkwijk

Geachte heer Evertse,

Graag geeft het bestuur van Vereniging Winkelcentrum Schalkwijk een reactie inzake de behoeftepeiling van de gemeente aan een permanente winkelopstelling tussen 12.00 en 21.00 uur op zon- en feestdagen.

Het bestuur is verheugd over dit initiatief van de gemeente Haarlem. De Winkeliersvereniging heeft al eerder een verzoek ingediend tot uitbreiding van het aantal koopzondagen voor Winkelhart Schalkwijk. Helaas kon dat verzoek niet gehonoreerd worden op basis van de gemeentelijke verordening.

Het bestuur is van mening dat:

- er geen regulering van openstelling moet zijn vanuit de overheid
- er geen onderscheid moet zijn in het toewijzen van het aantal koopzondagen in winkelgebieden c.q. wijken van Haarlem, mede met het oog op oneerlijke concurrentie
- winkelcentra de keuzevrijheid moeten hebben om open te gaan

Wij rekenen erop, dat deze peiling tot een meer flexibele regelgeving m.b.t. de openstelling op zon- en feestdagen leidt.

met vriendelijke groet,

namens het bestuur
Petra van der Wal
secretariaat Vereniging Winkelcentrum Schalkwijk

3 City Haarlem

Aan het College van Burgemeester en Wethouders en alle raadsfracties.

Geacht College,

In maand december van het afgelopen jaar is er door de Gemeente Haarlem navraag en onderzoek gedaan naar het wel of niet openstellen van de winkels elke zondag.

Na onderzoek blijkt dat er onvoldoende draagvlak is bij de winkels om elke zondag in het jaar open te zijn.

Onmiddellijk en gekoppeld aan de vraag wilt u elke zondag open zijn, kwam als antwoord dat de winkels niet elke zondag open willen, maar een verruiming van de bestaande regels van 12 koopzondagen en 7 toeristische zondagen een grote wens is.

Elk jaar moeten wij een keuze maken welke toeristische zondagen wij zullen aanvragen. Dat komt omdat wij het samen willen laten gaan met de evenementen die er in het Centrum van Haarlem plaatsvinden.

Voor 2011 zijn er 13 evenementen op en rond de Grote Markt gepland.

Wij, City Haarlem de Ondernemersvereniging van de Binnenstad van Haarlem, vragen dan ook om elk jaar in overleg met City Marketing Haarlem en de Evenementenmanager naast de 12 eerste zondagen van het jaar om ook 14 toeristische zondagen vast te stellen.

Dat maakt de stad veel aantrekkelijker, geeft meer kansen op omzetverhoging en vergroot de werkgelegenheid.

Met vriendelijke groeten,
Namens het bestuur van City Haarlem

Fred Hessels
voorzitter

4 Kamer van Koophandel

KvK is van mening dat uitbreiding van het aantal koopzondagen gewenst is, maar dat vrije zondagopenstelling nog een stap te ver is.

De KvK is voor invoering van vrije koopzondagen in een gebied, indien er een meerderheid bij de winkeliers voor is. Uitbreiding van het huidige aantal koopzondagen in het centrum blijken wel gewenst, maar de maanden januari en februari, en juli en augustus zijn qua omzet voor de ondernemers in de binnenstad nu nog niet interessant genoeg om 52 zondagen per jaar open te zijn. Daarnaast is er behoefte aan meer koopzondagen die gekoppeld zijn aan evenementen.

Zondagopenstelling: De KvK Amsterdam ondersteunt de zondagopenstelling indien **daar draagvlak voor is onder winkeliers (meerderheid)** omdat:

- het zorgt voor een level playing field
- inspeelt op de wens van de consument en daarmee de quality of life vergroot
- het aanbod diversificeert
- uit de evaluatie is gebleken dat de werkgelegenheid toeneemt.

mw L. van Halen
adviseur regiostimulering
Regiostimulering
T 0205314637
M +31(0)652505953
E laurette.van.halen@kvk.nl

Kamer van Koophandel Amsterdam
De Ruyterkade 5
1013 AA Amsterdam
www.kvk.nl

5 MKB-Haarlem

Geachte heer Evertse,

Helaas lukt het niet om het standpunt van MKB-Haarlem via de website te communiceren. Namens het bestuur van MKB-Haarlem email ik u daarom bij deze het standpunt van MKB-Haarlem:

“MKB-Haarlem is een voorstander van flexibele openstelling. Ondernemers moeten zelf kunnen bepalen wanneer zij opengaan. Wanneer er op zondag wel veel potentiële klandizie is maar op maandag niet dan moet de ondernemer kunnen inspelen op de behoefte van de klant. We kunnen onze ogen niet sluiten voor de 24 uur economie.”

Indien u vragen, opmerkingen of aanvullende informatie heeft, hoor ik graag van u.

Vriendelijke groet,

Rosalie Smit

MKB-Haarlem

Bezoekadres: Maerten van Heemskerckstraat 25J, Haarlem

Postadres: Postbus 492, 2000 AL Haarlem

Telefoon: 06-44529978

E-mail: rosalie@mkb-haarlem.nl

Website: www.mkb-haarlem.nl

6. Horeca-Haarlem

Beste Jorien.

Hierbij enkele reacties over onderzoek Koopzondagen.

KHN afdeling Haarlem is het dus geheel eens.

Zie reacties hieronder

Ik ben het met je eens. De markt vraagt naar mijn mening om dergelijke ontwikkeling. De synergy van alles open kan een positief effect hebben op retail en horeca (horeca draait vaak al 7 dagen)

Daarbij blijf ik van mening dat als wij willen profiteren van de slechte infrastructuur van Amsterdam (toch onze directe concurrent) dat wij nu de stad moeten vermarketen en profileren als stad waar het ook allemaal kan, juist deze kleine knoppen zijn waaraan we moeten draaien.

Dat gezegd hebbende:

Met gastvrije groet vanuit de auto, al een uur in de file, op de prinsengracht!

Helemaal met jullie eens. Vraag me alleen af of er markt voor is

Als ik het goed heb kan een gemeente al beslissen tot het overgaan van zondag-openstelling indien toeristische aantrekkingskracht kan worden aangetoond (knieval voor de Christelijke partijen door VVD). Lijkt me echter voor Haarlem geen probleem. Ik neem aan dat de Raad dit onderzoek dan ook doet in kader van zorgvuldigheid?

De horeca kan in mijn ogen alleen maar profiteren van deze ontwikkeling, prima zaak dus!

Met een gastvrije groet,

Paul van Riek
General Manager Ambassador City Centre Hotel
T: 023-5125300
M: 06-16435515
www.haarlem.com
Voorzitter Horeca Haarlem

7. City Marketing Haarlem

Hoi Eric,

Het is prima

Met vriendelijke groet,

Esther Brasser
Directeur

Tip: bekijk en deel de nieuwe promotiefilm van Haarlem

City Marketing Haarlem
Grote Markt 2
2011 RD Haarlem
T: +31 (0)23 573 79 29
M: +31 (0)6 39 43 93 08
F: +31 (0)23 571 70 03
www.haarlem.nl

Op woensdag ben ik niet aanwezig.

Dit e-mailbericht is alleen bestemd voor de geadresseerde(n). Gebruik door anderen is niet toegestaan. Indien u niet de geadresseerde(n) bent wordt u verzocht de verzender hiervan op de hoogte te stellen en het bericht te verwijderen. Door de elektronische verzending kunnen aan de inhoud van dit bericht geen rechten worden ontleend.

Denkt u alstublieft aan het milieu voordat u dit bericht uitprint.

Van: Eric Evertse [mailto:e.evertse@haarlem.nl]

Verzonden: maandag 7 februari 2011 11:37

Aan: Esther Brasser

CC: Jorien Kaper

Onderwerp: standpunt cmh over koopzondagen

Hoi Esther,

Eerder heb ik begrepen dat CMH voor vrij laten van koopzondagen is zodat winkels op meer koopzondagen open kunnen en er meer toeristen komen.

Ik ben bezig met een nota over koopzondagen waarin ik het standpunt van CMH als volgt wil weergeven:

""1.11 City Marketing Haarlem ziet meer toeristen bij meer koopzondagen

City Marketing Haarlem profileert Haarlem als oorspronkelijke en creatieve cultuurstad waarbij de focus ligt op de samenhang tussen de verschillende sectoren.

Van extra winkelopenstelling profiteren cultuur (de musea), evenementen en horeca (restaurants en hotels) door combinatiebezoek. Funshoppen is de meest ondernomen activiteit (bron: NBTC/NIPO) van bezoekers aan een stad. Andersom draagt de culturele veelzijdigheid van Haarlem bij aan meer winkelbestedingen. ""

Graag verneem ik of je hiermee kan instemmen of heb je aanvullingen of een andere tekst voor me (maximaal 10 regels)?

Bij geen reactie voor 16 februari ga ik er vanuit dat CMH akkoord is met bovenstaande tekstvoorstel.

groeten,

Eric